

Ghid fiscal și juridic 2024

www.crowe.ro

Audit / Tax / Advisory / Accounting / Payroll

Smart decisions. Lasting value.

Descoperiți

ghidul fiscal și juridic | România

„Mai puternici împreună” este motto-ul care stă la baza pasiunii și efortului pe care îl depunem în munca noastră, aici la Crowe România. Zi de zi, ne asigurăm că toți clienții și partenerii noștri beneficiază de o gamă extinsă de servicii, precum și de sprijinul unei echipe de profesioniști. Prezența noastră fortificată pe piața de servicii profesionale din România întărește calitatea expertizei noastre.

Manuela Furdui, Managing Partner Crowe Romania

Crowe Romania

Își ia angajamentul respectării cerințelor clienților și rezolvării problemelor cu care aceștia se confruntă. Echipa noastră este formată din oameni cu experiență profesională complexă, a căror viziune și atenție la detalii asigură servicii la cele mai înalte standarde.

Într-un mediu de afaceri în continuă evoluție, dar cu un grad ridicat de volatilitate legislativă, asigurarea unui tratament contabil și fiscal corect al diferitelor spețe care apar în mod curent în activitatea economică poate aduce un grad sporit de stabilitate și siguranță fiscală.

Serviciile noastre sunt realizate de consultanți cu experiență în contabilitate, salarizare, taxe, audit și drept fiscal.

Crowe Romania oferă clienților săi o vedere de ansamblu realistă asupra problemelor și riscurilor, pentru ca aceștia să poată lua decizii corecte de business.

Acest ghid fiscal a fost întocmit în conformitate cu legislația în vigoare la data de 1 iulie 2024. Informațiile prezentate nu sunt exhaustive și sunt supuse numeroaselor modificări legislative.

I. Impozite directe persoane juridice	8
Rezidența fiscală	8
Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor	9
Impozit pe profit	10
Organizațiile nonprofit	15
Facilități fiscale ale sistemului de impozit pe profit	15
Facilități fiscale comune celor două sisteme de impozitare	17
Consolidarea fiscală în domeniul impozitului pe profit	17
Impozit minim pe cifra de afaceri (IMCA)	18
Impozit suplimentar pentru instituțiile de credit	19
Impozit suplimentar pentru persoanele juridice care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze naturale	20
Impozitul minim global	21
Impozit pe dividende	22
II. Impozit pe venit și contribuții sociale	23
Rezidența fiscală	23
Venituri din salarii	24
Venituri de natură privată	31
Contribuții sociale datorate pentru veniturile de natură privată	36
III. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți	37
IV. Taxa pe valoare adăugată și alte impozite indirecte	43
TVA	43
SAF-T	49
RO e-Factura (Factura electronică)	49
RO e-Transport	49
Accize	50
Taxe vamale	50

V. Impozite și taxe locale	50
VI. Prețuri de transfer	52
VII. Raportarea pentru fiecare țară în parte (CbCR)	54
VIII. Raportarea privind informațiile referitoare la impozitul pe profit (EU Public CbC)	55
IX. Procedură fiscală	56
X. LEGEA ROMÂNĂ PRIVIND SOCIETĂȚILE	59
XI. CONTACT	71

ROMÂNIA

scurtă descriere

Suprafață și Densitate

Suprafață: 238.397 km²

Densitate: 84,4 locuitori/km²

Populație

Populație totală: 19.053.000 locuitori

Populație activă 2023: 8.152.000

Rata șomajului (mai 2024): 5,4%

Capitală și Orașe Importante

Capitală: București, cu 1.716.961 locuitori

Orașe importante: Cluj-Napoca: 286.598 locuitori; Iași: 271.692 locuitori; Timișoara: 250.849 locuitori

Economie

Monedă națională: Leu (RON)

Curs de schimb (iulie 2024): €1 = 4.9752 RON

PIB 2023: 1.600 miliarde RON

Deficit bugetar 2023: 6,6% din PIB

Inflație: 2017: 3,3%; 2018: 4,1%; 2019: 3,8%; 2020: 2,6%; 2021: 5,1%; 2022: 13,8%; 2023: 10,4%

Sistem Fiscal și Salarii

An fiscal: An calendaristic

Forme de organizare: “societate pe acțiuni”, “societate în comandită pe acțiuni”, “societate cu răspundere limitată”, “societate în nume colectiv”, “societate în comandită”; alte forme pentru societăți nerezidente: sucursală și birou de reprezentanță (fără personalitate juridică)

Salariul minim:

- Salariul minim brut lunar: 3.700 RON (începând cu 1 iulie 2024)
- Salariul minim brut lunar pentru sectorul construcțiilor: 4.582 RON

Distribuirea dividendelor: Trimestrial

Statut European

Stat membru UE: Din ianuarie 2007

I. Impozite directe persoane juridice

Rezidența fiscală

Este considerat rezident fiscal român orice persoană juridică română, orice persoană juridică străină având locul de exercitare a conducerii efective în România, orice persoană juridică cu sediul social în România, înființată potrivit legislației europene. Rezidentul fiscal român are o obligație fiscală deplină în România, fiind un contribuabil supus impozitării în România pentru veniturile obținute din orice sursă, atât în România, cât și în afara României, în conformitate cu prevederile Codului fiscal și ale convențiilor în vigoare încheiate de România.

Persoana juridică română datorează:

- Impozit pe veniturile microîntreprinderilor - impozit opțional sau
- Impozit pe profit

Începând cu data de 1 ianuarie 2024, au fost introduse următoarele impozite:

- Impozit minim pentru plătitorii de impozit pe profit cu o cifră de afaceri anuală peste 50 milioane euro;
- Impozit suplimentar pentru instituțiile de credit;
- Impozit suplimentar pentru persoanele juridice plătitoare de impozit pe profit care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze naturale cu o cifră de afaceri anuală peste 50 milioane euro.

Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor

O microîntreprindere este o persoană juridică română care îndeplinește cumulativ următoarele condiții, la data de 31 decembrie a anului fiscal precedent:

- i. a realizat venituri care nu depășesc echivalentul în lei a 500.000 euro;
- ii. capitalul său social este deținut de alte persoane decât statul și unitățile administrativ-teritoriale;
- iii. a realizat venituri, altele decât cele din consultanță și/sau management, cu excepția veniturilor din consultanță fiscală, corespunzătoare codului CAEN: 6920 - „Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță fiscală”, în proporție de peste 80% din veniturile totale;
- iv. are cel puțin un angajat;
- v. asociații/acționarii care dețin, direct sau indirect, mai mult de 25% din valoarea/numărul de titluri de participare sau drepturi de vot nu mai dețin drepturi similare de peste 25% la alte persoane juridice;
- vi. a depus situațiile financiare anuale în termenul legal.

Următoarele persoane juridice române nu pot opta pentru sistemul de impozitarea a veniturilor

- Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar;
- Fondul de compensare a investitorilor;
- Fondul de garantare a pensiilor private;
- Fondul de garantare a asiguraților;
- Entitatea transparentă fiscal cu personalitate juridică;
- persoana juridică română care desfășoară activități în domeniul bancar;
- persoana juridică română care desfășoară activități în domeniul asigurărilor și reasiguraților, al pieței de capital, precum și persoana juridică română care desfășoară activități de intermediere/distribuție în aceste domenii, cu excepția intermediarilor secundari de asigurări și/sau reasigurați, care au realizat venituri din activitatea de distribuție de asigurări/reasigurați în proporție de până la 15% inclusiv din veniturile totale;
- persoana juridică română care desfășoară activități în domeniul jocurilor de noroc;
- persoana juridică română care desfășoară activități de explorare, dezvoltare, exploatare a zăcămintelor de petrol și gaze naturale.

COTE	1% - pentru microîntreprinderi cu venituri sub 60.000 euro 3% - pentru microîntreprinderi cu venituri peste 60.000 euro sau care desfășoară activități de software și IT, activități din domeniul HORECA, unele activități juridice, de asistență medicală sau stomatologică
BAZA IMPOZABILĂ	Venituri din orice sursă – Anumite categorii de venituri prevăzute de lege + elemente precum reducerile comerciale primite ulterior facturării și alte elemente prevăzute de lege = Baza impozabilă
CALCUL, DECLARARE ȘI PLATĂ	Calculul, declararea și plata impozitului pe veniturile microîntreprinderilor se efectuează trimestrial, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se calculează impozitul. Pentru ultimul trimestru, termenul este 25 iunie a anului fiscal următor, pentru anii 2021-2025.
ANUL FISCAL	Anul fiscal este calendaristic.

Impozit pe profit Contribuabili

- Persoanele juridice române;
- Persoanele juridice străine care desfășoară activitatea prin intermediul sediilor permanente ale entităților străine pentru activitatea pe care o desfășoară în România;
- Persoanele juridice străine rezidente în România potrivit locului conducerii efective;
- Persoanele juridice cu sediul social în România, înființate potrivit legislației europene;
- Persoanele juridice străine care obțin venituri din:
  - transferul proprietăților imobiliare situate în România sau al oricăror drepturi legate de aceste proprietăți,
  - închirierea sau cedarea folosinței proprietăților imobiliare situate în România,
  - exploatarea resurselor naturale situate în România,
  - venituri din vânzarea-cesionarea titlurilor de participare deținute la un rezident.

Nu intră sub incidența impozitului pe profit:

- Trezoreria Statului;
- Instituția publică, înființată prin lege, cu excepția activităților economice desfășurate de aceasta;
- Academia Română, precum și fundațiile înființate de Academia Română în calitate de fondator unic, cu excepția activităților economice desfășurate de acestea;
- Banca Națională a României;
- Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar;
- Fondul de compensare a investitorilor;
- Fondul de garantare a pensiilor private;
- Fondul de garantare a asiguraților;
- Persoană juridică română plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor;
- fundația constituită ca urmare a unui legat;
- entitatea transparentă fiscal cu personalitate juridică în alte situații decât cele care implică existența unor tratamente neuniforme ale elementelor hibride inversate;
- asociațiile de proprietari constituite ca persoane juridice și asociațiile de locatari recunoscute ca asociații de proprietari, cu excepția celor care obțin venituri din exploatarea bunurilor comune, în condițiile legii;
- unitatea locală de cult, în măsura în care veniturile obținute sunt utilizate, în anul în curs și/sau în anii următori, pentru întreținerea și funcționarea unității de cult, pentru lucrări de construcție, reparații și consolidare a lăcașurilor de cult și a clădirilor ecleziastice, pentru educație, pentru furnizarea, în nume propriu și/sau în parteneriat, de servicii sociale, acreditate în condițiile legii, pentru acțiuni specifice și alte activități nonprofit ale cultelor religioase.

COTĂ	16%
BAZA IMPOZABILĂ	Venituri totale – Cheltuieli totale = Rezultatul contabil – Deduceri fiscale – Venituri neimpozabile + Cheltuieli nedeductibile = Rezultat fiscal – Pierderi fiscale = Profit/pierdere
CALCUL, DECLARARE ȘI PLATĂ	Trimestrial (trimestrele I-III) - până la data de 25 inclusiv a primei luni următoare trimestrului pentru care impozitul este datorat. Anual - în general, până la data de 25 a celei de-a treia luni a anului fiscal următor (25 martie a anului următor, dacă anul fiscal corespunde anului calendaristic). Pe perioada aplicării prevederilor OUG nr. 153/2020, respectiv 2021-2025, termenul pentru depunerea declarației de impozit pe profit este prorogată până la 25 iunie anul următor (în cazul anului fiscal calendaristic) sau până la 25 a celei de-a șasea luni inclusiv de la închiderea anului fiscal modificat.
ANUL FISCAL	În general, anul fiscal este anul calendaristic. Contribuabilii pot opta pentru un exercițiu financiar diferit de anul calendaristic.
PLĂȚI ANTICIPATE	Contribuabilii plătitori de impozit pe profit pot opta pentru calculul, declararea și plata anuală a impozitului pe profit, cu plăți anticipate trimestriale. Instituțiile de credit au obligația utilizării sistemului de plăți anticipate trimestriale pe baza rezultatelor din anul anterior. În cazul aplicării sistemului de plăți anticipate, contribuabilul nu poate opta pentru un exercițiu financiar diferit de anul calendaristic.
	Amortizarea fiscală

DEDUCERI FISCALE	Metode de calcul: • Liniară • Degresivă • Accelerată Imobilizări corporale • Clădirile – se amortizează doar cu metoda liniară. • Echipamente tehnologice și calculatoare – se amortizează cu metoda accelerată, liniară sau degresivă. • Orice alt mijloc fix – se amortizează cu metoda liniară sau degresivă. • Pentru mijloacele de transport cu cel mult 9 scaune care nu sunt utilizate exclusiv în cadrul activităților economice, cheltuielile cu amortizarea sunt deductibile în limita a 1.500 RON/lună. Imobilizări necorporale • Brevete, licențe, drepturile de autor, mărci comerciale – se amortizează liniar pe perioada contractului sau pe durata de utilizare, după caz. • Programele informatice achiziționate sau produse – se amortizează prin metoda liniară sau degresivă, pe o perioadă de 3 ani. • Fondul comercial nu se amortizează din punct de vedere fiscal.
	Rezervă legală Deductibilă în limita a 5% din profitul contabil brut, până se atinge a cincea parte din capitalul social subscris și vărsat sau din patrimoniu.
	Cheltuieli de cercetare-dezvoltare Deducerea suplimentară la calculul rezultatului fiscal, în proporție de 50%, a cheltuielilor eligibile pentru aceste activități (se calculează trimestrial/anual).
VENITURI NEIMPOZABILE	• dividendele primite de la o persoană juridică română; • dividendele primite de la o persoană juridică străină plătitoare de impozit pe profit sau a unui impozit similar impozitului pe profit, situată într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri, dacă la data înregistrării dividendelor primite, persoana juridică română care primește dividendele deține minimum 10% din capitalul social al persoanei juridice care distribuie dividende, pe o perioadă neîntreruptă de minim 1 an; • veniturile din anularea, recuperarea, inclusiv refacturarea cheltuielilor pentru care nu s-a acordat deducere;

VENITURI NEIMPOZABILE	• veniturile din lichidarea unei alte persoane juridice române sau unei persoane juridice străine situate într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri, dacă la data începerii operațiunii de lichidare, potrivit legii, contribuabilul deține pe o perioadă neîntreruptă de un an minimum 10% din capitalul social al persoanei juridice supuse operațiunii de lichidare.
CHELTUIELI DEDUCTIBILE	Sunt considerate deductibile cheltuielile efectuate în scopul desfășurării activității economice. Cheltuieli prevăzute expres ca fiind deductibile: taxele de înscriere, cotizațiile și contribuțiile datorate camerelor de comerț și industrie, organizațiilor patronale și sindicale, precum și cheltuielile cu salariile și cele asimilate salariilor. Anumite cheltuieli sunt prevăzute de lege ca fiind deductibile limitate sau nedeductibile la calculul de impozit pe profit.
CHELTUIELI DEDUCTIBILE LIMITAT	Cheltuieli sociale – 5% din cheltuielile cu salariile Cheltuieli de protocol – 2% din profitul contabil brut + cheltuieli de protocol Cheltuieli cu funcționarea autoturismelor – 50% pentru autoturismele care nu sunt utilizate integral în scopul activității economice (cu anumite excepții) Cheltuieli reprezentând ajustarea creanțelor – 30% din valoarea acestor ajustări
CHELTUIELI CU DOBÂNZILE ȘI A ALTOR COSTURI	Contribuabilul are dreptul de a deduce, într-o perioadă fiscală, costurile excedentare ale îndatorării până la plafonul deductibil reprezentat de echivalentul în lei al sumei de 1.000.000 euro. Costurile excedentare ale îndatorării • rezultate din tranzacții/operațiuni care nu finanțează achiziția/ producția imobilizărilor în curs de execuție/activelor stabilite potrivit impozitului minim sau impozitului suplimentar, și • care sunt efectuate cu persoane afiliate, se deduc, într-o perioadă fiscală, până la plafonul deductibil reprezentat de echivalentul în lei al sumei de 500.000 euro.
PIERDERI FISCALE	Începând cu anul 2024/anul fiscal modificat care începe în anul 2024, pierderile fiscale se recuperează din profiturile impozabile realizate, în limita a 70% inclusiv, în următorii 5 ani consecutivi. Pierderile fiscale anuale aferente anilor precedenți anului 2024/anului fiscal modificat care începe în 2024, rămase de recuperat la data de 31 decembrie 2023: • se recuperează din profiturile impozabile realizate începând cu anul 2024, în limita a 70% din profiturile impozabile respective, • pe perioada rămasă de recuperat din cei 7 ani consecutivi ulteriori anului înregistrării pierderilor respective.

Organizațiile nonprofit

Acestea reprezintă orice asociație, fundație, casă de ajutor reciproc sau federație înființată în România, în conformitate cu legislația în vigoare, dar numai dacă veniturile și activele asociației, casei de ajutor reciproc, fundației sau federației sunt utilizate pentru o activitate de interes general, comunitar sau fără scop patrimonial.

În cazul organizațiilor nonprofit, organizațiilor sindicale, organizațiilor patronale, pentru calculul rezultatului fiscal sunt neimpozabile veniturile reprezentând cotizații de înscriere ale membrilor, contribuții bănești sau în natură, donații, sponsorizări, mecenat, cât și alte venituri prevăzute de lege.

De asemenea, sunt neimpozabile și alte venituri realizate, până la nivelul echivalentului în lei a 15.000 euro, într-un an fiscal, dar nu mai mult de 10% din veniturile totale neimpozabile prevăzute de lege, enumerate mai sus.

Aceste organizații datorează impozit pe profit pentru partea din profitul impozabil care corespunde veniturilor, altele decât cele considerate venituri neimpozabile.

Facilități fiscale ale sistemului de impozit pe profit

Sponsorizări și mecenat

Pentru cheltuielile cu sponsorizarea și mecenatul, contribuabilii pot beneficia de credit fiscal, reprezentând deducere din impozitul pe profit datorat în limita valorii minime dintre:

1. 0,75% cifra de afaceri
2. 20% impozit pe profit datorat.

În cazul sponsorizărilor efectuate către entități persoane juridice fără scop lucrativ, inclusiv unități de cult, sumele aferente acestora se scad din impozitul pe profit datorat, în limitele prevăzute de lege, doar dacă beneficiarul sponsorizării este înscris, la data încheierii contractului, în Registrul entităților/unităților de cult pentru care se acordă deduceri fiscale. Registrul se organizează de ANAF, este public și se afișează pe site-ul acesteia.

Începând cu data de 1 ianuarie 2022, dacă sponsorizările efectuate în timpul unui exercițiu financiar nu depășesc plafonul menționat mai sus, pentru diferența pozitivă, contribuabilul poate dispune de redirectionarea impozitului pe profit pentru efectuarea de sponsorizări sau acte de mecenat, până la termenele de depunere a declarației anuale de impozit pe profit.

Plățile sumelor redirectionate vor fi efectuate de către organul fiscal competent, la care s-a depus formularul de redirectionare.

Societatea care acordă sponsorizări și mecenat are obligația pregătirii și depunerii declarației informative pentru beneficiarii sponsorizării până la data depunerii declarației anuale.

Scutirea profitului reinvestit

Profitul investit în echipamente tehnologice, active utilizate în activitatea de producție și procesare, activele reprezentând rețehnologizare, calculatoare electronice și echipamente periferice, mașini și aparate de casă, de control și de facturare, în programe informatice, precum și pentru dreptul de utilizare a programelor informatice, produse și/sau achiziționate, inclusiv în baza contractelor de leasing financiar, și puse în funcțiune, folosite în scopul desfășurării activității economice, este scutit de impozit.

Contribuabilii au obligația să le păstreze în patrimoniu cel puțin o perioadă egală cu jumătate din durata lor de utilizare economică potrivit reglementărilor contabile aplicabile, dar nu mai mult de 5 ani.

În caz contrar, impozitul pe profit se recalculează și se stabilesc dobânzi și penalități de întârziere pentru sumele respective.

Pentru aceste active nu poate fi aplicată metoda de amortizare accelerată.

Facilități fiscale comune celor două sisteme de impozitare

Măsuri fiscale de stimulare a menținerii/creșterii capitalurilor proprii

În vederea stimulării menținerii/creșterii capitalurilor proprii în perioada 2021-2025, plătitorii de impozit pe profit, indiferent de sistemul de declarare și plată, cât și plătitorii de impozit pe veniturile microîntreprinderilor, beneficiază de reduceri ale impozitului pe profit anual și impozitului pe veniturile microîntreprinderilor.

În contextul îndeplinirii condițiilor, reducerile de impozit pot varia între 2% și 15% asupra impozitului datorat.

Pe durata aplicării OUG 153/2020 ce reglementează această facilitate, contribuabilii beneficiază de prorogarea termenului de depunere a declarației anuale de impozit pe profit, respectiv a declarației trimestriale aferente trimestrului IV pentru plătitorii de impozit pe veniturile microîntreprinderilor, până la 25 iunie inclusiv a anului următor.

Pentru contribuabilii plătitori de impozit pe profit care au aplicat pentru exercițiu financiar diferit de anul calendaristic, termenul pentru

declarația anuală de impozit pe profit se prorogă până la data de 25 a celei de-a șasea luni inclusiv de la închiderea anului fiscal modificat.

Consolidarea fiscală în domeniul impozitului pe profit

Contribuabilii plătitori de impozit pe profit au posibilitatea începând cu data de 1 ianuarie 2022, să opteze pentru consolidarea fiscală în domeniul impozitului pe profit, adică pot compensa profiturile fiscale ale companiilor din grupul fiscal cu pierderile fiscale ale celorlalte societăți din grupul fiscal.

Perioada de aplicare a regimului este de cinci ani fiscali, după care opțiunea poate fi reînnoită. Grupul trebuie format din cel puțin două entități, care dețin direct sau indirect 75% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot al acestora.

Impozit minim pe cifra de afaceri (IMCA)

CONTRIBUABILI	Sunt obligate la calculul și plata impozitului minim contribuabilii care: - înregistrează în anul precedent o cifră de afaceri mai mare de 50 milioane euro, - în anul de calcul determină un impozit pe profit cumulat de la începutul anului fiscal/anului fiscal modificat până la sfârșitul trimestrului/anului de calcul mai mic decât impozitul minim pe cifra de afaceri. În situația în care rezultatul fiscal cumulat la sfârșitul trimestrului/anului de calcul este pierdere fiscală sau profit impozabil, înainte de recuperarea pierderii fiscale din anii precedenți, contribuabilul determină impozitul minim pe cifra de afaceri.
COTĂ	1%
FORMULĂ DE CALCUL A IMCA	IMCA = 1% x (VT – Vs – I – A) VT – venituri totale, determinate cumulat de la începutul anului fiscal/anului fiscal modificat până la sfârșitul trimestrului/anului de calcul, după caz Vs – venituri prevăzute expres de lege care se scad din veniturile totale, determinate cumulat de la începutul anului fiscal/anului fiscal modificat până la sfârșitul trimestrului/anului de calcul I - valoarea imobilizărilor în curs de execuție ocazionate de achiziția/producția de active, înregistrate în evidența contabilă începând cu data de 1 ianuarie 2024, respectiv începând cu prima zi a anului fiscal modificat care începe în anul 2024 A - amortizarea contabilă la nivelul costului istoric aferentă activelor achiziționate/produse începând cu data de 1 ianuarie 2024/prima zi a anului fiscal modificat care începe în anul 2024. Nu se cuprinde în acest indicator amortizarea contabilă a activelor incluse în valoarea indicatorului I * Activele luate în calcul, pentru determinarea indicatorilor I și A sunt cele stabilite prin ordin al ministrului finanțelor, iar selecția categoriilor de active eligibile se realizează pe baza unor criterii legate de natura activității desfășurate Dacă din aplicarea formulei de calcul rezultă o valoare negativă, se consideră că IMCA este 0 (zero).
CALCUL, DECLARARE ȘI PLATĂ (SE REALIZEAZĂ COMPARAȚIA CU IMPOZITUL PE PROFIT)	Trimestrial (trimestrele I-III) - până la data de 25 inclusiv a primei luni următoare trimestrului pentru care impozitul este datorat Anual - în general, până la data de 25 a celei de-a treia luni a anului fiscal următor (25 martie a anului următor, dacă anul fiscal corespunde anului calendaristic)

Impozit suplimentar pentru instituțiile de credit

CONTRIBUABILI	Instituțiile de credit - persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit - persoane juridice străine
COTĂ	▪ 2%, pentru perioada 1 ianuarie 2024 - 31 decembrie 2025 inclusiv; ▪ 1%, începând cu data de 1 ianuarie 2026.
FORMULĂ DE CALCUL	Impozitul suplimentar se calculează prin aplicarea cotei de impozitare asupra cifrei de afaceri, prevăzută expres de lege.
CALCUL, DECLARARE ȘI PLATĂ	▪ pentru trimestrele I-III, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se efectuează plata ▪ pentru trimestrul IV, până la data de 25 martie inclusiv a anului următor

Impozit suplimentar pentru persoanele juridice care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze naturale

CONTRIBUABILI	Persoanele juridice care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze naturale, stabilite prin ordin al ministrului finanțelor, care înregistrează în anul precedent o cifră de afaceri de peste 50 milioane euro, datorează suplimentar impozitului pe profit un impozit specific pe cifra de afaceri. Nu se aplică pentru operatori economici care desfășoară exclusiv activități de distribuție/ furnizare / transport de energie electrică și gaze naturale și care sunt reglementați/ licențiați de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei.
COTĂ	0,5%
FORMULĂ DE CALCUL ICAS	ICAS = 0,5% x (VT - V_s - I - A) VT - venituri totale, determinate cumulativ de la începutul anului fiscal/anului fiscal modificat până la sfârșitul trimestrului/anului de calcul, după caz V_s - venituri care se scad din veniturile totale, determinate cumulativ de la începutul anului fiscal/anului fiscal modificat până la sfârșitul trimestrului/anului de calcul I - valoarea immobilizărilor în curs de execuție ocazionate de achiziția/producția de active, înregistrate în evidența contabilă începând cu data de 1 ianuarie 2024, respectiv începând cu prima zi a anului fiscal modificat care începe în anul 2024 A - amortizarea contabilă la nivelul costului istoric aferentă activelor achiziționate/produse începând cu data de 1 ianuarie 2024/prima zi a anului fiscal modificat care începe în anul 2024. Nu se cuprinde în acest indicator amortizarea contabilă a activelor incluse în valoarea indicatorului I
CALCUL, DECLARARE ȘI PLATĂ	▪ pentru trimestrele I-III, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare trimestrului pentru care se efectuează plata ▪ pentru trimestrul IV, până la data depunerii declarației anuale privind impozitul pe profit

Impozitul minim global

Se aplică entităților cu sediul în România, care sunt membre ale unui grup multinațional sau național cu un venit anual de cel puțin **750.000.000 euro** înregistrat în situațiile financiare consolidate ale societății-mamă finale, din cel puțin 2 dintre cele 4 exerciții financiare imediat anterioare exercițiului financiar de referință. Există și anumite excluderi prevăzute expres.

- Se asigură astfel o formă minimă de impozitare prin unul dintre următoarele impozite:
- Impozit suplimentar în baza regulii de includere a veniturilor (IIR): Societatea-mamă este obligată să calculeze și să plătească partea sa alocabilă din impozitul suplimentar pentru entitățile din grup impozitate la un nivel redus.
- Impozit suplimentar în baza regulii profiturilor subimpozitate (UTPR): Entitatea din grup datorează un impozit înregistrat ca o cheltuială suplimentară, egală cu partea sa din impozitul suplimentar neperceptat în temeiul IIR la nivelul societății-mamă pentru entitățile grupului impozitate la un nivel redus.
- Impozit suplimentar național: România a optat pentru ca entitățile locale impozitate la un nivel redus să datoreze impozitul suplimentar la nivel național.

Cota minimă de impozitare, stabilită la 15%, este analizată în raport cu cota efectivă de impozitare, calculată conform prevederilor acestei Legi, și nu cele ale Codului Fiscal.

Se aplică începând cu exercițiile financiare care încep de la data de 31 decembrie 2023, cu anumite excepții. Pentru anul 2024, termenul de depunere a declarației sau a notificării (în cazul în care declarația nu e depusă de entitatea locală), și de plată a impozitului suplimentar este de 18 luni de la ultima zi a exercițiului financiar de raportare, respectiv pe 30 iunie 2026. Ulterior, pentru exercițiile financiare următoare, termenul este de 15 luni de la ultima zi a exercițiului financiar de raportare.

Impozit pe dividende

O persoană juridică română care plătește dividende unei persoane juridice române este obligată să rețină, să declare și să plătească impozitul pe dividende reținut la bugetul de stat.

Impozitul pe dividende se stabilește prin aplicarea unei cote de impozitare de 8% asupra dividendului brut plătit unei persoane juridice române.

Impozitul pe dividende se declară și se plătește la bugetul de stat, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care se plătește dividendul.

Sunt considerate scutite de impozit dividendele plătite de o persoană juridică română unei alte persoane juridice române, dacă, la data plății dividendelor, fiecare dintre aceste persoane îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

Persoana juridică care primește dividendele:

- deține cel puțin 10% din capitalul social al persoanei juridice române care plătește dividendele, pentru o perioadă de un an până la data plății acestora inclusiv;
- este constituită ca „societate pe acțiuni”, „societate în comandită pe acțiuni”, „societate cu răspundere limitată”, „societate în nume colectiv”, „societate în comandită simplă” sau are forma de organizare a unei alte persoane juridice în conformitate cu legislația română;
- plătește, fără posibilitatea unei opțiuni sau a unei scutiri, impozitul pe profit sau orice alt impozit care înlocuiește impozitul pe profit;

Persoana juridică care plătește dividendele:

- este constituită ca „societate pe acțiuni”, „societate în comandită pe acțiuni”, „societate cu răspundere limitată”, „societate în nume colectiv”, „societate în comandită simplă” sau are forma de organizare a unei alte persoane juridice în conformitate cu legislația română;
- plătește, fără posibilitatea unei opțiuni sau a unei scutiri, impozitul pe profit sau orice alt impozit care înlocuiește impozitul pe profit.

II. Impozit pe venit și contribuții sociale

Rezidența fiscală

O persoană fizică este considerată rezident fiscal în România dacă îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

- are domiciliul în România, evidențiat printr-un act de identitate valabil;
- centrul intereselor vitale ale persoanei fizice (locul în care relațiile personale și economice ale individului sunt cele mai apropiate) se află în România;
- este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile pe parcursul oricărei perioade de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic în cauză.

În cazul în care persoana fizică, pe baza criteriilor de mai sus, poate fi considerată rezident fiscal în ambele țări, conform legislației statelor respective, sunt aplicabile prevederile Convenției pentru Evitarea Dublei Impuneri, încheiată între România și acea țară, dacă acest document a fost ratificat de țările implicate.

În România, statutul de rezident fiscal este stabilit de către autoritățile fiscale, în urma depunerii de către persoanele fizice a „*Chestionarului pentru stabilirea rezidenței fiscale la sosirea în România*” și a „*Chestionarului pentru stabilirea rezidenței fiscale la plecarea din România*”.

Amenda pentru depunerea cu întârziere a ambelor tipuri de chestionare este cuprinsă între 50-100 RON. Recomandăm depunerea chestionarelor chiar dacă termenul limită a fost depășit, pentru clarificarea statutului rezidenței fiscale.

Impozitul pe venit – aspecte generale

Persoana fizică nerezidentă care îndeplinește condițiile pentru a deveni rezident fiscal român în ceea ce privește centrul intereselor vitale și prezența în România este supusă impozitului pe venit pentru veniturile obținute din orice sursă (adică atât din România, cât și din afara României), începând cu prima zi de la sosirea în România.

Impozitul și contribuțiile sociale datorate pentru alte venituri decât salarii trebuie să fie declarate prin Declarația Unică și plătite anual, până la data de 25 mai a anului pentru anul precedent.

Cote de impozitare

În general, cota de impozit pe venit în România pentru persoanele fizice este de 10% (cu anumite excepții, cum ar fi veniturile din dividende, jocurile de noroc, transferul de proprietăți imobiliare, câștigurile de capital).

Persoanele fizice, atât rezidenții fiscali români, cât și nerezidenții, sunt obligate să plătească impozit pe venit în România pentru activitatea salarială desfășurată în România, precum și pentru activitatea independentă desfășurată prin intermediul unui sediu permanent în România.

Acte normative referitoare la regimul contribuții sociale

Se vor aplica următoarele prevederi din Tratatate privind coordonarea sistemelor de asigurare socială:

- În cazul statelor membre ale UE, Islanda, Liechtenstein, Norvegia, Elveția - Regulamentul UE 883/2004.
- Alte țări decât cele menționate mai sus - acorduri de securitate socială încheiate de România. Exemple: Albania, Algeria, Macedonia, Republica Coreea, Uniunea Sovietică, Quebec, Israel, Libia, Canada, Republica Moldova, Republica Serbia, Turcia, Chile.

În cazul Marii Britanii, se aplică *Protocolul privind coordonarea sistemelor de securitate socială*.

Venituri din salarii

În cazul în care persoana fizică este angajată la un angajator român, angajatorul calculează, declară și plătește impozitul pe venit pentru această categorie de venit.

Baza impozabilă pentru impozitul pe venit o reprezintă venitul brut, din care se deduc următoarele:

- contribuția la pensie, datorată de angajat;
- contribuția la sănătate, datorată de angajat;
- deducerea personală, după caz;

- contribuții la fondurile de pensii private în limita a 400 EUR anual când aceasta este suportată de către angajat;
- contribuții la asigurările private de sănătate în limita a 400 EUR anual când aceasta este suportată de către angajat;
- contravaloarea abonamentelor pentru utilizarea facilităților sportive, în limita a 100 EUR anual, similar, doar atunci când aceasta este suportată direct de către angajat (începând cu veniturile aferente lunii februarie 2023).

În cazul în care persoana fizică este angajată de un angajator român, angajatorul calculează, declară și plătește contribuțiile de asigurări sociale datorate atât de către angajator, cât și de către angajat.

În ceea ce privește veniturile din salarii, angajatul și angajatorul datorează următoarele contribuții de asigurări sociale:

- Contribuția la pensie datorată de către angajat – 25%;
- Contribuția la sănătate datorată de către angajat – 10%;
- Contribuția la asigurările de muncă datorată de către angajator – 2,25%.

Persoanele scutite de la plata impozitului pe veniturile salariale

În ceea ce privește lista persoanelor scutite de la plata impozitului de 10% pentru veniturile salariale, următoarele categorii de angajați beneficiază de această scutire, totală sau plafonată, potrivit legii:

- Persoanele cu handicap grav sau accentuat sunt scutite integral de impozitul pe venit;
- Persoanele implicate în cercetare, dezvoltare și inovare, sunt scutite integral de impozitul pe venit, cu respectarea unor condiții;
- Persoanele din sectorul construcțiilor, industria agro-alimentară, IT, în limita a 10.000 de lei brut până la data de 31 decembrie 2028.

Beneficii netaxabile acordate în România

Tratamentul fiscal al beneficiilor salariale a suferit modificări substanțiale, deoarece începând cu luna ianuarie 2023, pentru câteva dintre acestea a fost introdus plafonul de 33% din salariul brut acordat angajatului pentru a fi considerate beneficii netaxabile, dar multe dintre acestea au prevăzut și un plafon individual până la care poate fi acordat beneficiul pentru a beneficia de tratamentul fiscal favorabil.

Beneficii incluse în plafonul de 33% din salariul mediu brut

Următoarele venituri lunare cumulate nu sunt impozabile și nu sunt incluse în calculul contribuțiilor sociale, în limita a 33% din salariul de bază corespunzător locului de muncă ocupat sau din salariul lunar acordat în conformitate cu legea, dar și a plafonului individual distinct:

	Avantaj în natură	Tratament fiscal	Din punct de vedere al impozitului pe profit	Plafon individual
1	Prestațiile suplimentare primite de salariați în baza clauzei de mobilitate, altele decât sumele suplimentare primite de lucrătorii mobili prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 38/2008 privind organizarea timpului de lucru al persoanelor care efectuează activități mobile de transport rutier	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale în limitele celor două plafoane menționate	Cheltuieli deductibile	2,5 x nivelul stabilit pentru angajații din sectorul public (act normativ distinct)
2	Contravaloarea hranei acordate de către angajator pentru angajații proprii	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale în limitele celor două plafoane menționate	Cheltuieli deductibile	Valoarea maximă, conform legii, a unui tichet de masă/ persoană/zi, prevăzută la data acordării, în conformitate cu legislația în vigoare (respectiv 40 RON)
3	Cazarea și chiria pentru locuințele puse la dispoziția angajaților de către angajatori	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale în limitele celor două plafoane menționate	Cheltuieli deductibile	20% din salariul de bază minim brut garantat pe țară/lună/ persoană (respectiv 660 RON)

	Avantaj în natură	Tratament fiscal	Din punct de vedere al impozitului pe profit	Plafon individual
4	Contravaloarea serviciilor turistice și/ sau de tratament, inclusiv transportul, pe perioada concediului, pentru angajații proprii și membrii de familie ai acestora, acordate de angajator	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale în limitele celor două plafoane menționate	Cheltuieli sociale, deductibile până la 5% din cheltuielile salariale	Salariul mediu brut (i.e. 7.567 lei pentru anul 2024)
5	Contribuții la un fond de pensii facultative (Pilonul III) în conformitate cu Legea nr. 204/2006, plătite de către angajator pentru proprii angajații	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale în limitele celor două plafoane menționate	Cheltuieli deductibile	Echivalentul în RON al sumei de 400 euro anual, pentru fiecare persoană
6	Primele de asigurare voluntară de sănătate, precum și serviciile medicale furnizate sub formă de abonament, plătite de către angajator pentru proprii angajați	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale în limitele celor două plafoane menționate	Cheltuieli deductibile	Echivalentul în RON al sumei de 400 euro anual, pentru fiecare persoană
7	Costul abonamentelor pentru utilizarea facilităților sportive pentru practicarea sportului și a educației fizice în scop de întreținere, profilactic sau terapeutic oferite de furnizorii ale căror activități se încadrează la codurile CAEN 9311, 9312 sau 9313.	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale în limitele celor două plafoane menționate	Cheltuieli deductibile	100 EUR pe an/ persoană
8	Cheltuieli suportate de către angajator/ angajator cu educația timpurie a copiilor, începând cu anul 2024	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale în limitele celor două plafoane menționate	Cheltuieli deductibile	1.500 RON luna/copil și se pot acorda unui singur părinte

Beneficii netaxabile cu regim de impozitare propriu

Separat de cele menționate mai sus, sunt și câteva beneficii salariale exemplificate de lege care nu intră în plafonul de 33% și care și-au păstrat tratamentul fiscal favorabil, acela de a nu fi subiect de impozit pe venit și contribuții sociale. Acestea sunt:

Alte venituri neimpozabile, care nu intră în plafonul de 33%			
Avantaj în natură	Tratament fiscal	Din punct de vedere al impozitului pe profit	Plafon individual
Ajutoare pentru înmormântări, boli grave și incurabile, ajutoare pentru dispozitive medicale, ajutoare pentru naștere, ajutoare pentru pierderile suferite de gospodăria în urma unor dezaastre naturale	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor sociale	Cheltuieli sociale, deductibile până la 5% din cheltuielile salariale.	-
Cadouri în numerar și/sau în natură, inclusiv tichete cadou pentru angajați și/sau copii minori	Neimpozabile; Nu sunt datorate contribuții.	Cheltuieli sociale, deductibile până la 5% din cheltuielile salariale.	300 RON/ persoană pentru fiecare ocazie menționată de Codul Fiscal
Tichete de masă	10% impozit pe venit Începând cu anul 2024, se datorează în plus și 10% CASS	Cheltuieli deductibile	40 RON din 1 ianuarie 2024
Vouchere de vacanță Nu se mai pot acorda vouchere de vacanță și deconta serviciile turistice și/ sau de tratament în același timp	10% impozit pe venit Nu se datorează contribuții sociale	Cheltuieli deductibile	6 salarii minime brute pe țară (6 x 3.300 RON = 19.800 RON) pe an

Alte venituri neimpozabile, care nu intră în plafonul de 33%

Avantaj în natură	Tratament fiscal	Din punct de vedere al impozitului pe profit	Plafon individual
Tichete de creșă	10% impozit pe venit Nu se datorează contribuții sociale	Cheltuieli sociale, deductibile până la 5% din cheltuielile salariale.	450 RON /lună/ copil
Tichete culturale	10% impozit pe venit Nu se datorează contribuții sociale	Cheltuieli sociale, deductibile până la până la 5% din cheltuielile salariale.	150 RON/lună sau 300 RON/ eveniment
Decontarea abonamentelor de transport public (ruta serviciu-casă) pentru salariații a căror activitate presupune deplasări frecvente în localitate.	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor sociale	Cheltuieli deductibile	-
Cheltuieli efectuate de angajatori pentru perfecționarea angajaților	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor sociale	Cheltuieli deductibile	-
Avantajele de tip stock-option plan plan la momentul acordării și exercitării, cu condiția să existe cel puțin un an între perioada de acordare și perioada de exercitare a dreptului	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor sociale	Nedeductibile. Elemente similare cheltuielilor la momentul acordării, indiferent de tratamentul fiscal la nivelul angajatului	-
Indemnizația de delegare, indemnizația de detașare, inclusiv indemnizația specifică pentru detașare transnațională, prestații suplimentare primite de lucrătorii mobili prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 38/2008 privind organizarea timpului de lucru a persoanelor care efectuează activități mobile de transport rutier, cu modificările ulterioare.	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor sociale	Cheltuieli deductibile	Călătorii în România 2,5 x 23RON, până la 3 salarii de bază Deplasare în străinătate 2,5 x nivelul stabilit pentru fiecare țară, în limita a 3 salarii de bază

Alte venituri neimpozabile, care nu intră în plafonul de 33%

Avantaj în natură	Tratament fiscal	Din punct de vedere al impozitului pe profit	Plafon individual
Costuri de cazare și transport în timpul delegației/detașării	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor sociale	Cheltuieli deductibile	-
Cheltuieli de transport către și de la locul de muncă al salariatului	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor sociale	Cheltuieli deductibile	Cheltuieli de transport către și de la locul de muncă al salariatului
Cheltuieli de transport către și de la locul de muncă al salariatului	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor sociale	Cheltuieli deductibile	-
Cheltuieli de mutare în interesul serviciului	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor sociale	Cheltuieli deductibile	-
Avantajul utilizării mașinii de serviciu în scop personal, în cazul în care cheltuielile sunt deductibile în proporție de 50% la calculul impozitului pe profit	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor sociale	50% cheltuieli deductibile	-
Cheltuieli cu testele epidemiologice și/sau vaccinarea angajaților	Neimpozabile și neincluse în baza de calcul a contribuțiilor sociale	Cheltuieli deductibile	-

Pentru multe dintre beneficiile menționate, mai există și condiția ca acestea să fie menționate în contractul individual de muncă/contractul colectiv de muncă sau regulamentul intern al companiei pentru a beneficia de tratamentul fiscal favorabil. De aceea, e important și cum sunt reflectate aceste beneficii în documentele care atestă raportul juridic de muncă.

Venituri de natură privată

Venituri din activități independente

Pentru ca o activitate să fie considerată independentă, trebuie să fie îndeplinite cel puțin patru dintre următoarele șapte criterii:

- libertatea de alegere a locului, a modului de desfășurare a activității și a programului de lucru;
- libertatea de a desfășura activitate pentru mai mulți clienți;
- riscurile inerente activității asumate de persoana care desfășoară activitatea;
- activitate desfășurată cu ajutorul activelor persoanei care o desfășoară;
- activitatea realizată de persoană prin utilizarea capacității intelectuale și/sau a prestației fizice a acesteia, în funcție de specificul activității;
- apartenența persoanei la un corp/ordin profesional cu rol de reprezentare, reglementare și supraveghere a profesiei desfășurate și
- libertatea de a desfășura activitatea direct, cu personal angajat sau prin colaborare cu terțe persoane, în condițiile legii.

Venitul net anual din activități independente se stabilește pe baza datelor contabile, ca diferență dintre venitul brut și cheltuielile deductibile efectuate în scopul obținerii venitului. Prin excepție, contribuabilii care obțin venituri din activități independente, pentru alte activități decât cele liberale, și ale căror venituri sunt mai mici de 25.000 de euro, își determină venitul net anual pe baza normelor anuale de venit.

Impozitul pe venit este declarat printr-o singură declarație fiscală și este plătit anual de către contribuabil. Termenul limită pentru declararea și plata impozitului pe venit (respectiv 25 mai a anului în curs sau a anului următor, după caz) depinde de modul în care se determină impozitul pe venitul anual net.

Determinarea venitului net anual pe baza normelor de venit

Se aplică pentru veniturile din activități independente, altele decât profesiile liberale, pentru acei contribuabil care obțin cel mult 25.000 euro pe perioada anului.

Norma de venit pentru fiecare activitate desfășurată de contribuabil trebuie să fie cel puțin de 12 ori salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, în vigoare la momentul stabilirii acestuia.

Ministerul Finanțelor Publice elaborează nomenclatorul activităților pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit, care se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice, în conformitate cu activitățile din Clasificarea activităților din economia națională - CAEN, aprobată prin ordin al președintelui Institutului Național de Statistică. Norma de venit pentru fiecare activitate desfășurată de contribuabil nu poate fi mai mică decât salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, în vigoare la momentul stabilirii acesteia, înmulțit cu 12.

Un PFA se poate încadra la normă de venit dacă îndeplinește simultan două condiții: are încasări sub 25.000 euro și desfășoară o activitate care se regăsește în nomenclatorul de norme de venit .

Norma de venit se publică anual, în trimestrul IV al anului anterior celui în care urmează a fi aplicată, precum și coeficienții de corecție stabiliți cu consultarea consiliilor județene/Consiliul General al Municipiului București, după caz.

Contribuabilii care desfășoară activități pentru care venitul net este determinat pe baza normelor de venit trebuie să completeze doar partea de venituri din Registrul fiscal și nu au obligații de evidență contabilă.

Contribuabilii care realizează venituri din activități independente pentru care venitul net anual se stabilește pe baza normelor de venit au obligația stabilirii impozitului anual datorat, pe baza declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice prin aplicarea cotei de 10% asupra normei anuale de venit ajustate, impozitul fiind final.

Determinarea venitului net anual din activități independente în sistem real, pe baza datelor contabile

Venitul net anual din activități independente se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, ca diferență între venitul brut și cheltuielile deductibile efectuate în scopul realizării de venituri.

Pentru determinarea venitului net din activități independente, regulile au rămas în principiu aceleași, cu excepția faptului că, începând cu veniturile obținute în anul 2024, contribuția de asigurări sociale de sănătate este deductibilă pentru calculul impozitului pe venit.

Excepții: Contribuabilii care realizează venituri în baza contractelor de activitate sportivă și plătitorii veniturilor persoanele juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă și de a calcula și a reține impozit la sursă.

Opțiunea de a determina venitul net în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, este obligatorie pentru contribuabil pe o perioadă de 2 ani fiscali consecutivi și se consideră reînnoită pentru o nouă perioadă dacă contribuabilul nu solicită revenirea la sistemul anterior, prin completarea corespunzătoare a declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice și depunerea formularului la organul fiscal competent până la data de 25 mai inclusiv a anului următor expirării perioadei de 2 ani.

Cheltuieli deductibile:

- cheltuielile efectuate in cadrul activitatii independente, cuprinse in exercitiul financiar al anului in cursul caruia au fost platite;
- cheltuielile cu salariile si asimilate salariilor,
- primele de asigurare,
- cheltuielile de delegare/detasare,
- cheltuielile cu contribuțiile de asigurări sociale plătite la sistemele proprii de asigurări sociale și/sau contribuțiile profesionale obligatorii plătite;
- cheltuielile pentru organizarea si desfasurarea invatamantului profesional si tehnic,
- cheltuielile privind achizitia testelor medicale efectuate in scopul depistarii COVID-19.

Cheltuieli deductibile limitat

- cheltuielile de sponsorizare, mecenat și acordare de burse vor putea fi deduse în limita a 5% din baza de calcul;
- cheltuielile de protocol vor putea fi deduse în limita a 2% din baza de calcul;
- cheltuielile sociale vor putea fi deduse în limita a 5% din baza de calcul;
- perisabilitatile, pierderile rezultate din manipulare sau depozitare ;
- tichetele de masă;
- voucherele de vacanță;
- contribuția la fondul de pensii facultativ;
- primele de asigurare voluntară de sănătate vor putea fi deduse în limita a 400 euro/an pentru fiecare persoană;
- cheltuielile efectuate pentru activitatea independentă;
- cheltuieli de funcționare, întreținere, reparații aferente autoturismelor în limita a cel mult un autoturis aferent fiecărui membru asociat; cheltuieli pentru asigurarea securității și sănătății în muncă ; Dobânzile aferente împrumuturilor de la persoane fizice sau juridice; cheltuielile cu chiria, rata de leasing și amortizarea;
- cotizatiile platite la asociațiile profesionale în limita a 4000 euro anual;
- cheltuieli reprezentand contribuții profesionale obligatorii datorate în limita a 5% din venitul brut;
- contravaloarea abonamentelor pentru activități sportive realizate în limita a 100 euro/an.

Cheltuieli nedeductibile

- sumele sau bunurile utilizate de contribuabil pentru uz personal sau familial;
- cheltuielile corespunzătoare veniturilor neimpozabile;
- impozitul pe venit datorat, inclusiv impozitul pe veniturile obținute în străinătate;
- donații de orice fel;
- dobânzile/majorările de întârziere, amenzile, sumele sau valoarea bunurilor confiscate și penalitățile datorate autorităților române/ străine;
- ratele la împrumuturile contractate;
- amortizarea activelor personale afectate activității, în condițiile legii.

Pentru contribuabilii care realizează individual sau într-o formă de asociere venituri pentru care determinarea se efectuează în sistem real, impozitul se determină prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net anual estimat considerat venit impozabil. Plata obligațiilor fiscale se efectuează la bugetul de stat, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

Alte venituri de natură privată

Tipul de venit	Tratamentul fiscal
Pensii	10% impozit pe venit pentru pensii > 2.000 lei, cu anumite exceptii
Dividende	Cota - 8%, începând cu veniturile din dividende distribuite după 1 ianuarie 2023; venit impozabil = venit brut
Venituri din chirii	10% impozit pe venit după deducerea unei cote forfetare de 20% Începând cu 1 ianuarie 2023, se introduce obligația înregistrării contractului încheiat între părți, precum și a modificărilor survenite ulterior, în termen de cel mult 30 de zile de la încheierea/producerea modificării acestuia, la organul fiscal competent
Venituri din drepturi de proprietate intelectuală	Se poate opta pentru un impozit pe venit de 10% aplicat la venitul net (venitul brut - cota forfetară de 40%) sau pentru determinarea venitului net în sistem real.
Dobânzi	Impozit pe venit 10%; venit impozabil = venit brut Contribuția pentru sănătate se datorează în condițiile menționate mai sus
Câștiguri din transferul de titluri de valoare	Impozitul pe venit 10%. Venitul impozabil = prețul obținut la vânzare minus costul achiziționării acestora, la care se adaugă costurile aferente tranzacției. În cazul în care aceste câștiguri sunt obținute prin intermediari rezidenți fiscali români sau nerezidenți care au în România un sediu permanent ce are calitatea de intermediar: 1% pe fiecare câștig obținut din transferul de titluri de valoare care au fost achiziționate și înstrăinate într-o perioadă mai mare de 365 de zile, inclusiv, de la data achiziției; 3% pe fiecare câștig obținut din transferul de titluri de valoare care au fost achiziționate și înstrăinate într-o perioadă mai mică de 365 de zile de la data achiziției.
Venituri obținute din transferul de moneda virtual	Baza impozabilă este determinată ca diferență pozitivă între prețul de vânzare și prețul de achiziție, inclusiv costurile directe aferente tranzacției. Câștigul sub nivelul de 200 RON/tranzacție nu se impozitează cu condiția ca totalul câștigurilor într-un an fiscal să nu depășească nivelul de 600 RON

Contribuții sociale datorate pentru veniturile de natură privată

Contribuția de Asigurări Sociale de Sănătate

Începând cu veniturile obținute în anul 2023, persoanele fizice care obțin venituri din chirii, venituri din dividende, venituri din investiții, venituri din alte surse, a căror valoare cumulată este egală cu cel puțin 6 salarii minime brute pe țară, datorează această contribuție. Baza de calcul depinde, în mod similar, de cuantumul veniturilor încasate (6 salarii minime brute, 12 salarii minime brute, 24 salarii minime brute) și se calculează aplicând cota de 10% asupra plafoanelor menționate. Cel care a încasat veniturile trebuie să își țină evidența venitului net pentru a se stabili plafonul de CASS în care se încadrează.

Separat de cele de mai sus, pentru veniturile din activități independente, se va datora contribuția de asigurări sociale de sănătate separat pentru această activitate. În acest caz, va fi calculată prin aplicarea cotei de 10% la venitul net calculat, fiind totuși plafonată la nivelul a 60 de salarii minime pe economie (198.000 RON echivalentul a aproximativ 39.600 euro).

¹ În anul 2023, salariul minim pe economie luat în considerare la stabilirea plafoanelor este de 3.000 Ron. În anul 2024, salariul minim pe economie luat în considerare la stabilirea plafoanelor este salariul minim în vigoare la data de 25 mai 2024, care până la acest moment este de 3.300 Ron.

Contribuția de Asigurări Sociale (Pensie)

Pentru contribuabilii care obțin venituri din activități independente și din drepturi de proprietate intelectuală, cota privind contribuția de asigurări sociale este de 25%, aplicabilă următoarei baze de calcul:

a) nivelul de 12 salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației, în cazul veniturilor realizate cuprinse între 12 salarii minime brute pe țară inclusiv și 24 de salarii minime brute pe țară;

b) nivelul de 24 de salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației, în cazul veniturilor realizate cel puțin egale cu 24 de salarii minime brute pe țară.

Încadrarea în plafonul anual de cel puțin 12 salarii minime brute pe țară sau de cel puțin 24 de salarii minime brute pe țară, după caz, în vigoare la termenul de depunere a declarației, se efectuează prin cumularea veniturilor nete.

Persoanele fizice care nu se încadrează în plafonul de cel puțin 12 salarii pot opta pentru plata contribuției de asigurări sociale pentru anul curent în condițiile prevăzute pentru persoanele care estimează că realizează venituri anuale peste nivelul a 12 salarii minime brute pe țară.

La stabilirea venitului impozabil, contribuția de asigurări sociale se deduce din venitul brut, atât pentru cei care au optat pentru determinarea venitului în sistem real sau norme de venit.

III. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți

În general, impozitul cu reținere la sursă se aplică veniturilor obținute din România de către nerezidenți, printre acestea enumerăm:

- Dividende;
- Dobânzi;
- Redevențe;
- Comisioane;
- Venituri din servicii de management sau de consultanță din orice domeniu, indiferent de locul prestării;
- Venituri din servicii prestate în România, exclusiv transportul internațional și prestările de servicii accesorii acestui transport;
- Venituri din profesii independente desfășurate în România - medic, avocat, inginer, dentist, arhitect, auditor și alte profesii similare - în cazul când sunt obținute în alte condiții decât prin intermediul unui sediu permanent sau într-o perioadă ori în mai multe perioade care nu depășesc în total 183 de zile pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic vizat;
- Venituri realizate de nerezidenți din lichidarea unui rezident;
- Venituri din activități sportive și de divertisment desfășurate în România;
- Venituri reprezentând remunerații primite de persoane juridice străine care acționează în calitate de administrator, fondator sau membru al consiliului de administrație al unui rezident;
- Venituri din premii acordate la concursuri organizate în România;
- Venituri realizate din transferul masei patrimoniale fiduciare de la fiduciar la beneficiarul nerezident în cadrul operațiunii de fiducie.

Cote de impozitare

- 8% pentru veniturile din dividende;
- 50% pentru veniturile prevăzute expres de lege, dacă veniturile sunt plătite într-un cont dintr-un stat cu care România nu are încheiat un instrument juridic în baza căruia să se realizeze schimbul de informații. Aceste prevederi se aplică numai în situația în care veniturile de natura celor prevăzute expres de lege sunt plătite ca urmare a unor tranzacții calificate ca fiind artificiale;
- 10% în cazul veniturilor impozabile prevăzute expres de lege obținute din România de persoane fizice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impuneri;
- 16% în cazul oricăror altor venituri impozabile obținute din România

Prevederile Directivei privind regimul fiscal comun aplicabil societăților-mamă și filialelor acestora și ale Directivei privind impozitarea dobânzilor și redevențelor sunt integral aplicabile în România:

Dividende

Pot fi scutite potrivit prevederilor Directivei societate-mamă/filială, cu condiția unei dețineri de cel puțin 10% din titlurile de participare pentru o perioadă neîntreruptă de cel puțin 1 an care se încheie la data plății dividendului.*

Dobânzi/Redevențe

Pot fi scutite potrivit prevederilor Directivei privind dobânzile și redevențele, cu condiția deținerii directe a cel puțin 25% din titlurile de participare, pentru o perioadă neîntreruptă de cel puțin 2 ani.*

*La aplicarea scutirilor prevăzute de Directivele Europene, contribuabilii trebuie să se asigure că îndeplinesc toate condițiile prevăzute de lege.

Convenții de evitare a dublei impuneri

Convențiile de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu alte state, au rolul de a stabili cote reduse sau scutite pentru anumite venituri obținute de nerezidenți, cu respectarea anumitor condiții. Cea mai importantă condiție este prezentarea certificatului de rezidență fiscală.

Statele cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri și prezentarea cotelor de impozitare pentru cele mai comune tipuri de venituri:

	Stat	Dividende (%)	Dobânzi (%)	Redevențe (%)	Comisioane (%)
1	Africa de Sud	15	15	15	x
2	Albania	10*/15	10	15	15
3	Algeria	15	15	15	x
4	Arabia Saudită	5	5//0*	10	x
5	Armenia	5*/10	10	10	15
6	Australia	15/5*	10	10	x
7	Austria	5/0*	8	10	x
8	Azerbaidian	5*/10	8	10	x
9	Bangladesh	10/15	10	10	x
10	Belarus	10	10	15	x
11	Belgia	15/5*	10	5	5
12	Bosnia-Herțegovina	10/5*	7	5	x
13	Bulgaria	5	5	5	x
14	Canada	15/5*	10	5/10	x
15	Cehia	10	7	10	x
16	China	3	3	3	x

	Stat	Dividende (%)	Dobânzi (%)	Redevențe (%)	Comisioane (%)
17	Cipru	10	10	5	5
18	Coreea de Sud	10/7*	10	10/7*	10
19	Coreea de Nord	10	10	10	x
20	Croația	5	10	10	4
21	Danemarca	15/10*	10	10	10
22	Ecuador	15	10	10	10
23	Egipt	10	15	15	15
24	Elveția	10	10	10	x
25	Emiratele Arabe Unite	3/0*	3	3	x
26	Estonia	10	10	10	2
27	Etiopia	10	15	15	x
28	Federația Rusă	15	15	10	x
29	Filipine	15/10*	15/10	10/15/25	x
30	Finlanda	5	5	5/2,5	x
31	Franța	10	10	10	x
32	Georgia	8	10	5	5
33	Germania	15/5*	3	3	x
34	Grecia	45/25	10	5	5
35	Hong Kong	3/5	3	3	x
36	India	10	10	10	x
37	Indonezia	12,5*/15	12,5	12,5*/15	10
38	Iordania	15	12,5	15	15
39	Iran	10	8	10	x
40	Irlanda	3	3	3	x
41	Islanda	10/5*	3	5	x

	Stat	Dividende (%)	Dobânzi (%)	Redevențe (%)	Comisioane (%)
42	Israel	15	10	10	x
43	Italia	5/0*	5	5	x
44	Japonia	10	10	10/15	x
45	Kazahstan	10	10	10	10
46	Kuwait	1	1	20	x
47	Letonia	10	10	10	2
48	Liban	5	5	5	x
49	Lituania	10	10	10	2
50	Luxemburg	15/5*	10	10	5
51	Malayezia	10	15	12	x
52	Malta	5/30	5	5	10
53	Macedonia	5	10	10	x
54	Marea Britanie	15/10*	10	15	12 1/2
55	Maroc	10	10	10	10
56	Mexic	10	15	15	x
57	Moldova	10	10	15/10*	x
58	Muntenegru	10	10	10	10
59	Nambia	15	15	15	x
60	Nigeria	12,5	12,5	12,5	x
61	Norvegia	10/5	5	5	x
62	Olanda	0*/5*/15	3	3	x
63	Pakistan	10	10	12,5	x
64	Polonia	5*/15	10	10	10
65	Portugalia	15	10	10	x
66	Qatar	3	3	5	3

	Stat	Dividende (%)	Dobânzi (%)	Redevențe (%)	Comisioane (%)
67	San Marino	0*/5*/10	3	3	x
68	Serbia	10	10	10	10
69	S.U.A.	10	10	10/15	x
70	Singapore	5	5	5	x
71	Siria	5*/15	10	12	x
72	Slovacia	10	10	10*/15	x
73	Slovenia	5	5	5	x
74	Spania	0*/5	3	3	x
75	Sri Lanka	12,5	0*/10	10	x
76	Sudan	5*/10	5	5	x
77	Suedia	10	10	10	10
78	Tadjikistan	5*/10	10	10	x
79	Thailanda	15*/20	10/20/25	15	10
80	Tunisia	12	10	12	4
81	Turcia	15	10	10	x
82	Turkmenistan	10	10	15	x
83	Ucraina	10*/15	10	10*/15	x
84	Ungaria	5*/10	15	10	5
85	Uruguay	5*/10	10	10	x
86	Uzbekistan	10	10	10	x
87	Vietnam	15	10	15	x
88	Zambia	10	10	15	x

*– cu îndeplinirea anumitor condiții prevăzute în convențiile de evitare a dublei impuneri

x – nu este prevăzută o cotă în convenția de evitare a dublei impuneri

IV. Taxa pe valoare adăugată și alte impozite indirecte

TVA

Înregistrarea în scopuri de TVA

Pentru persoanele impozabile stabilite în România prin sediul activității economice, înregistrarea în scopuri de TVA este:

- Obligatorie în cazul în care se depășește cifra de afaceri anuală, definită în scopuri de TVA, de 88.500 EUR (300.000 RON);
- Opțională înainte de depășirea pragului - criteriile stricte care trebuie îndeplinite.

Persoanele impozabile cu sediul activității economice în România, care nu sunt supuse înregistrării normale în scopuri de TVA în România, sunt obligate să obțină un cod special de TVA în următoarele situații:

- Achiziționarea de servicii de la persoane stabilite în afara României, dar stabilite în UE, care au locul prestării în România;
- Prestări de servicii cu locul de prestare în alt stat membru al UE;
- Achizițiile intracomunitare de bunuri care depășesc cumulativ pragul anual de 10.000 EUR.

Persoanele impozabile care nu sunt stabilite în România trebuie să se înregistreze în scopuri de TVA înainte de a efectua următoarele:

- Achiziții intracomunitare sau livrări intracomunitare de bunuri;
- Operațiuni care dau drept de deducere, pentru care clientul nu este supus impozitării prin taxare inversă;
- Opțional: pentru importuri, închiriere sau vânzare de bunuri imobile.

Înregistrarea înainte de începerea activității este necesară și pentru persoanele impozabile care nu au sediul activității economice în România, dar care sunt stabilite în România printr-un sediu fix.

Reprezentant fiscal

O entitate nestabilă în UE care desfășoară tranzacții impozabile în România și care este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA, trebuie să desemneze un reprezentant fiscal. O persoană impozabilă stabilă în UE poate fie să desemneze un reprezentant fiscal, fie să se înregistreze direct.

Anularea codului de TVA

În anumite cazuri (de exemplu, în caz de inactivitate), codul de TVA poate fi anulat de către autoritățile fiscale. Contribuabilul trebuie în continuare să colecteze TVA, dar nu va putea deduce TVA în amonte până când nu se reînregistrează în scopuri de TVA.

Grup fiscal unic

În conformitate cu legislația română, un grup de societăți care se află în relații strânse una cu alta din punct de vedere organizatoric, financiar și economic, poate fi considerat ca formând un grup fiscal unic.

Minimum două persoane impozabile pot forma un grup fiscal unic pentru o perioadă de cel puțin 2 ani dacă membrii îndeplinesc următoarele condiții:

- Sunt stabiliți în România;
- Nu aparțin unui alt grup fiscal;
- Aplică aceeași perioadă fiscală;
- Capitalul persoanelor impozabile este deținut direct sau indirect în procent mai mare de 50% de aceeași asociați.
- Operațiunile desfășurate între membrii grupului fiscal unic sunt incluse în sfera de aplicare a TVA. Avantajul acestui sistem constă în faptul că se întocmește un decont de TVA consolidat la nivelul grupului, ce poate genera astfel o eventuală optimizare a sumei TVA de plată.

Cotele de TVA

Cota standard este de 19%

Sunt prevăzute două cote reduse, de 5% și 9%. Acestea trebuie considerate excepții de la regula generală și sunt limitate la anumite categorii specifice de bunuri sau servicii. Ele se bazează de obicei pe motive sociale și tind să faciliteze anumite tranzacții de importanță primară.

Cota redusă de 9% se aplică următoarelor livrări de bunuri și prestări de servicii:

- livrarea de medicamente pentru uz uman și veterinar.
- livrarea de alimente și băuturi, cu excepția băuturilor alcoolice și a anumitor băuturi sau alimente cu adaos de zahăr.
- livrarea apei pentru irigații în agricultură, cât și a îngrășămintelor și pesticidelor (inclusiv cele chimice) pentru producția agricolă.
- serviciile de alimentare cu apă și de canalizare.
- serviciile de cazare în cadrul sectorului hotelier sau altele asemenea.

- serviciile de restaurant și de catering, cu excepția băuturilor alcoolice și a anumitor băuturi nealcoolice.
- livrarea locuințelor ca parte a politicii sociale, inclusiv a terenului pe care sunt construite.
- livrarea și instalarea panourilor fotovoltaice, a panourilor solare termice, a sistemelor de încălzire de înaltă eficiență cu emisii scăzute, pentru spații de locuit sau pentru clădirile administrației publice, în anumite condiții, inclusiv a kiturilor de instalare și a componentelor necesare achiziționate separat.
- serviciile constând în permiterea accesului la bălciuri, parcuri de distracții, târguri, expoziții, cinematografe, alte evenimente culturale, cât și la evenimente sportive.

Cota redusă de 5% se aplică următoarelor livrări de bunuri și prestări de servicii:

- livrarea de manuale școlare, cărți, ziare și reviste, pe suport fizic și/ sau pe cale electronică, cu unele excepții.
- serviciile constând în permiterea accesului la castele, muzee, case memoriale, monumente istorice, monumente de arhitectură și arheologice, grădini zoologice și botanice.
- livrarea de lemn de foc (și altele asemenea, prevăzute expres) către persoane fizice și către persoane juridice sau alte entități, indiferent de forma juridică de organizare a acestora, inclusiv școli, spitale, dispensare medicale și unități de asistență socială.
- furnizarea de energie termică în sezonul rece, destinată anumitor categorii de consumatori.

Deduceri

Orice persoană impozabilă are dreptul de a deduce taxa aferentă achizițiilor, în cazul în care aceste achiziții sunt destinate utilizării în beneficiul unor operațiuni taxabile sau al unor operațiuni care rezultă din activități economice. Se poate deduce TVA plătită și datorată pentru operațiuni precum achizițiile locale de bunuri sau servicii, achizițiile intracomunitare sau importurile.

Dreptul de deducere a TVA aferentă achiziției de vehicule rutiere utilizate pentru transportul de persoane și vehicule care îndeplinesc anumite criterii, precum și achiziția de combustibil și toate serviciile conexe utilizate pentru vehiculele respective este limitat la 50%, cu excepția unor cazuri specifice (de exemplu, vehiculele utilizate de agenții de vânzări, taxiuri, servicii de transport).

De asemenea, România a solicitat derogare de la dispozițiile Directivei 2006/112/CE privind TVA pentru a include un nou alineat în legislație, conform căruia se limitează la 50% dreptul de deducere a taxei aferente cumpărării, închirierii sau leasingului de clădiri/spații de locuit, indiferent de destinația acestora, situate în zone rezidențiale sau în blocuri de locuințe și a taxei aferente cheltuielilor legate de aceste clădiri/spații de locuit, în cazul în care acestea nu sunt utilizate exclusiv în scopul activității economice. La data publicării prezentului ghid, această măsură specială de derogare nu a fost încă autorizată.

Separat, nu este deductibilă TVA rezultată din achizițiile de alcool și produse din tutun sau taxa aferentă sumelor plătite în numele și în contul clientului, precum și taxa aferentă sumelor colectate în numele și în contul unei alte persoane, neincluse în baza de impozitare a livrărilor.

Scutiri

Scutirile pot fi fără drept de deducere sau cu drept de deducere. Majoritatea livrărilor scutite sunt exemple de „scutiri fără drept de deducere”, adică livrări pentru care nu se poate deduce TVA în amonte, care a fost suportată în procesele anterioare de producție și distribuție care au condus la livrare.

Exemple de scutiri fără drept de deducere: servicii medicale și stomatologice, servicii poștale, educație, activități culturale, servicii financiare și de asigurări, jocuri de noroc, tranzacții care implică bunuri imobile (cu opțiuni de impozitare în anumite condiții) etc.

Exemple de scutiri cu drept de deducere: livrări intracomunitare, exporturi, transport public internațional.

Transferul de active

Transferul total sau parțial al activelor, indiferent dacă acest transfer este efectuat ca urmare a unei vânzări, fuziuni, divizări sau a unui aport în natură la capitalul social, nu intră în sfera de aplicare a TVA, cu condiția ca activele transferate să constituie o linie de activitate independentă capabilă să desfășoare activități economice și ca beneficiarul să fie o persoană impozabilă stabilită în scopuri de TVA în România.

Sistemul de TVA la încasare

Persoanele impozabile cu o cifră de afaceri anuală sub pragul de 4.500.000 RON pot opta pentru aplicarea sistemului „TVA la încasare” (i.e. colectarea TVA la data încasării facturilor și deducerea TVA la data plății facturilor).

Taxare inversă internă (măsurile de simplificare la nivel local)

Cât timp ambii parteneri ai tranzacției sunt persoane impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România, taxarea inversă se aplică pentru livrarea de:

- deșeuri feroase și neferoase, deșeuri de materiale reciclabile și materiale reciclabile uzate constând în hârtie, carton, material textil, cabluri, cauciuc, plastic, cioburi de sticlă și sticlă;
- livrarea de masă lemnoasă și materiale lemnoase;
- livrarea de cereale și plante tehnice (pentru anumite categorii expres prevăzute);
- transferul de certificate de emisii de gaze cu efect de seră;
- livrarea de energie electrică și de gaze naturale către un comerciant persoană impozabilă, stabilit în România;
- transferul de certificate verzi;
- construcții, părți de construcții și terenuri de orice fel, supuse regimului de taxare obligatoriu sau prin opțiune;
- telefoane mobile, dispozitive cu circuite integrate, console de jocuri, tablete PC și laptopuri (dacă valoarea fără TVA, înscrisă într-o factură, este mai mare sau egală cu 22.500 lei).

Procesul de compliance

Ca regulă generală, perioada fiscală este reprezentată de luna calendaristică. Pentru persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA a căror cifră de afaceri la sfârșitul anului precedent nu a depășit 100.000 EUR și care nu efectuează achiziții intracomunitare de bunuri, perioada fiscală este trimestrul calendaristic.

Decontul de TVA trebuie depus la autoritățile fiscale până pe data de 25 a lunii următoare încheierii perioadei fiscale și plata TVA trebuie efectuată până la aceeași dată. Decontul de TVA se depune în format electronic, indiferent dacă au existat sau nu tranzacții.

Persoanele impozabile cu sediul activității economice în România care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA în România și care nu sunt obligate să se înregistreze sunt obligate să plătească TVA și să depună o declarație specială de TVA în legătură cu serviciile prestate de furnizorii nerezidenți. Aceste obligații trebuie îndeplinite până în a 25-a zi a lunii următoare celei în care au fost prestate serviciile.

Toate persoanele impozabile care sunt înregistrate în scopuri de TVA în România trebuie să depună, de asemenea, o declarație informativă la autoritățile fiscale române. În principiu, această declarație trebuie să includă toate livrările și achizițiile locale efectuate între persoane impozabile/neimpozabile efectuate în perioada de raportare. Termenul limită pentru această declarație este a 30-a zi a lunii următoare încheierii perioadei.

De asemenea, declarația VIES trebuie depusă până pe data de 25 a lunii următoare perioadei fiscale, în cazul în care au fost efectuate operațiuni intracomunitare.

Declarația Intrastat se depune, lunar, până pe data de 15 a lunii următoare unei luni calendaristice în care a avut loc mișcarea bunurilor. Obligația furnizării datelor pentru Intrastat revine doar contribuabililor înregistrați în scopuri de TVA care realizează schimburi de bunuri cu alte state membre ale UE, iar valoarea totală anuală a acestora pentru fiecare din cele două fluxuri, introduceri și respectiv expedieri, depășește pragul de 1.000.000 RON per flux.

Regimuri speciale de TVA

În legislație, există dispoziții speciale din perspectiva TVA, printre altele, pentru:

- întreprinderi mici;
- agenții de turism;
- bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități;
- aur pentru investiții;
- pentru serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune și televiziune prestate de persoane impozabile care nu sunt stabilite în Uniunea Europeană, respectiv de persoane impozabile stabilite în Uniunea Europeană, dar într-un alt stat membru decât statul membru de consum;
- pentru agricultori;
- pentru vânzarea la distanță a bunurilor importate din teritorii terțe sau din țări terțe; și
- un mecanism special pentru declararea și plata TVA la import.

Rambursarea TVA

Rambursarea TVA poate fi solicitată, dacă este cazul, sau amânată până la expirarea perioadei de prescripție (5 ani).

Rambursarea se poate face cu un control fiscal anterior sau ulterior. În cazul în care se efectuează un control fiscal anterior, procesul de rambursare poate dura chiar și 1 an.

În cazul în care rambursarea TVA se face cu întârziere, contribuabilii au posibilitatea de a solicita dobânzi de întârziere.

SAF-T

SAF-T (Standard Audit File for Tax) este un tip de fișier bazat pe XML, utilizat la nivel internațional pentru schimbul electronic de informații fiscale.

Declarația SAF-T a devenit obligatorie începând cu anul 2022 pentru marii contribuabili și începând cu anul 2023 pentru contribuabilii mijlocii, urmând ca în 2025 să devină obligatorie și pentru toți ceilalți contribuabili (inclusiv pentru nerezidenții înregistrați în scopuri de TVA în România).

Prin intermediul fișierului SAF-T, contribuabilii transmit autorităților fiscale informații detaliate privind tranzacțiile efectuate în perioada de raportare, cum ar fi: înregistrări contabile la nivel de tranzacție (jurnal), facturi de vânzare și cumpărare, plăți efectuate, informații detaliate privind stocurile și mișcările acestora, informații detaliate privind activele și tranzacțiile respective.

RO e-Factura (Factura electronică)

Începând cu 1 ianuarie 2024, transmiterea facturilor prin sistemul RO e-Factura este obligatorie în anumite situații pentru persoanele impozabile stabilite în România (indiferent dacă sunt sau nu înregistrate în scopuri de TVA) și cele nestabilite dar înregistrate în scopuri de TVA în România, în relațiile B2B și B2G. Aparent, intenția legiuitorului este ca sistemul RO e-Factura să se aplice obligatoriu pentru operațiuni locale, deși anumite clarificări mai sunt necesare în acest sens.

RO e-Transport

Sistemul RO e-Transport se aplică obligatoriu pentru transporturile rutiere pe teritoriul național ale bunurilor cu risc fiscal ridicat și transporturile rutiere internaționale de bunuri (doar pentru partea de transport efectuată pe teritoriul României).

Bunurile cu risc fiscal ridicat care fac obiectul monitorizării prin sistemul RO e-Transport sunt următoarele:

- Legume, plante, rădăcini și tuberculi, alimentare - codurile NC de la 0701 la 0714 inclusiv;
- Fructe comestibile; coji de citrice sau de pepeni - codurile NC de la 0801 la 0814 inclusiv;
- Băuturi, lichide alcoolice și oțet - codurile NC de la 2201 la 2208 inclusiv;
- Sare; sulf; pământuri și pietre; ipsos, var și ciment - codurile NC 2505 și 2517;
- Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte; încălțăminte - codurile NC de la 6101 la 6117 inclusiv, codurile NC de la 6201 la 6212 inclusiv, codurile NC de la 6214 la 6217 inclusiv și codurile NC de la 6401 la 6405 inclusiv;
- Fontă, fier și oțel - codurile NC 7213 și 7214.

Accize

Următoarele produse sunt supuse accizelor armonizate:

- alcool și băuturi alcoolice,
- produse din tutun prelucrat, și
- produse energetice și electricitate.

Taxe vamale

Mărfurile importate din țări din afara UE sunt supuse procedurii de vămuire la import.

V. Impozite și taxe locale

Cele mai uzuale impozite și taxe locale sunt: impozitul pe clădiri, impozitul pe teren și impozitul pe mijloacele de transport (autoturisme, camioane, autobuze, tractoare, motociclete, ambarcațiuni etc.).

Aceste trei impozite sunt datorate anual și se plătesc în două rate egale, până la 31 martie și 30 septembrie inclusiv. Dacă impozitul este plătit integral în avans, înainte de 31 martie, se poate acorda o bonificație de până la 10% din impozit.

Impozitul pe clădiri

Metoda de calcul a impozitului pe clădiri se bazează pe utilizarea clădirii:

- Clădiri rezidențiale - Cota de impozit între 0,08% și 0,2% aplicabilă la valoarea impozabilă conform tabelului specific prevăzut de lege pentru persoanele fizice sau, pentru persoanele juridice, la valoarea rezultată din achiziție/construcție, raportul de evaluare, etc.
- Clădiri nerezidențiale - Cota de impozit între 0,2% și 1,3%. În cazul unei clădiri utilizate în scopuri agricole, cota de impozitare aplicabilă este de 0,4%.
- Utilizare mixtă – Impozitul se determină prin însumarea impozitului calculat pentru suprafața folosită în scop rezidențial cu impozitul calculat pentru suprafața folosită în scop nerezidențial.

Clădirile utilizate de persoanele juridice ar trebui reevaluate cu o recurență de 5 ani pentru a evita o creștere a ratei de impozitare la 5%.

Impozitul pe teren

Impozitul pe teren este stabilit la o sumă fixă per metru pătrat, în funcție de suprafață, rangul localității în care este amplasat, zona și categoria de folosință a terenului, conform încadrării făcute de consiliul local.

Impozitul pe mijloacele de transport

Acest impozit se calculează progresiv în funcție de capacitatea cilindrică și în funcție de tipul mijlocului de transport.

Impozitul special pe bunurile imobile și mobile de valoare mare

Începând cu data de 1 ianuarie 2024, legislația prevede un impozit special pe bunurile imobile și mobile de valoare mare, care se datorează de către:

- persoanele fizice care, la data de 31 decembrie a anului fiscal anterior, au în proprietate / proprietate comună clădiri rezidențiale situate în România a căror valoare impozabilă depășește suma de 2.500.000 RON (aprox. 500.000 EUR);
- persoanele fizice și persoanele juridice care au în proprietate autoturisme înmatriculate / înregistrate în România a căror valoare de achiziție individuală depășește 375.000 RON (aprox. 75.000 EUR).

Acest impozit se calculează prin aplicarea unei cote de 0,3% asupra diferenței dintre valoarea bunului și plafonul menționat mai sus și se datorează și plătește anual într-o singură tranșă.

Alte impozite și taxe locale sunt următoarele:

- taxă pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor,
- taxă pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate, impozitul pe spectacole,
- taxe speciale.

VI. Prețuri de transfer

Conform legislației în vigoare, necesitatea întocmirii dosarului prețurilor de transfer ține cont de două aspecte, respectiv tipul de contribuabil (mare, mijlociu, mic) și pragurile de semnificație privind valoarea tranzacțiilor intragrup efectuate cu entitățile afiliate pe parcursul unui an.

Potrivit Ordinului nr. 442/2016, există trei situații privind întocmirea dosarului prețurilor de transfer, după cum urmează:

Obligativitatea întocmirii dosarului prețurilor de transfer

Au obligația întocmirii anuale a dosarului de prețuri de transfer contribuabilii din categoria mari contribuabili care desfășoară tranzacții cu persoane afiliate, cu o valoare totală anuală mai mare sau egală cu oricare din următoarele praguri de semnificație:

- 350.000 EUR pentru tranzacțiile legate de achiziția/vânzarea de bunuri corporale sau necorporale;
- 250.000 EUR pentru tranzacții legate de servicii primite/prestate;
- 200.000 EUR pentru dobânzile încasate/plătite pentru servicii financiare.

Contribuabilii care au obligația întocmirii dosarului de prețuri de transfer vor analiza toate tranzacțiile cu părțile afiliate, indiferent de valoarea acestora.

Termenul de întocmire a dosarului prețurilor de transfer este termenul legal de depunere a declarațiilor anuale de impozit pe profit.

Termenul pentru punerea la dispoziție a dosarului prețurilor de transfer la cererea autorităților fiscale este de maximum 10 zile calendaristice de la data solicitării. Nu există obligativitatea de a depune dosarul la autoritățile fiscale înainte de solicitare.

Întocmirea dosarului prețurilor de transfer la cerere

Au obligația întocmirii și prezentării dosarului prețurilor de transfer la solicitarea specifică a organelor de inspecție fiscală:

- Contribuabilii din categoria marilor contribuabili care nu îndeplinesc pragurile descrise mai sus;
- Contribuabilii din categoriile de contribuabili mici și mijlocii care desfășoară tranzacții cu persoane afiliate cu o valoare totală anuală mai mare sau egală cu oricare din următoarele praguri de semnificație:
  - 100.000 EUR pentru tranzacțiile legate de achiziționarea/vânzarea de bunuri corporale sau necorporale;
  - 50.000 EUR pentru tranzacțiile legate de serviciile primite/prestate;
  - 50.000 EUR pentru dobânzile încasate/plătite pentru servicii financiare.

Termenul de prezentare a dosarului preturilor de transfer este stabilit de organul de inspecție fiscală în cadrul unei inspecții fiscale și este cuprins între 30 și 60 de zile calendaristice, cu posibilitatea prelungirii, o singură dată, cu o perioadă de cel mult 30 de zile calendaristice, la solicitarea scrisă a contribuabilului.

Nu este nevoie să pregătească dosarul

Contribuabilii care desfășoară tranzacții cu persoane afiliate cu o valoare anuală totală sub oricare dintre pragurile de mai sus vor documenta respectarea principiului deplinei concurențe în cadrul unei inspecții fiscale, în conformitate cu regulile generale stabilite de reglementările financiar-contabile și fiscale în vigoare.

VII. Raportarea pentru fiecare țară în parte (CbCR)

Conform legislației în vigoare, societățile din România care fac parte din grupuri multinaționale cu **un venit consolidat total** mai mare de **750 de milioane de euro** sunt obligate să îndeplinească anumite formalități legate de „**Raportarea pentru fiecare țară în parte**” sau „**Country by Country Report**” așa cum este cunoscut în limba engleză.

Având la bază Acțiunea 13 din cadrul BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), Uniunea Europeană a emis Directiva (EU) 2016/881 cu privire la raportarea țară cu țară. Această obligație a fost transpusă în legislația națională prin Ordonanța de Urgență nr. 42/2017, aprobată de Guvern în data de 9 iunie 2017.

Societățile din România, anterior menționate, au obligația de a depune formularele **R405** (Notificare privind calitatea entității constitutive a grupului de întreprinderi multinaționale, respectiv privind identitatea și rezidența fiscală a entității raportoare a grupului de întreprinderi multinaționale) și **R404** (Raportul pentru fiecare țară în parte), după caz.

▪ Cerințe de raportare:

Notificarea CbC (R405)

Notificarea CbC va fi depusă de entitățile românești care fac parte dintr-o întreprindere multinațională, ale cărei venituri totale consolidate ale grupului sunt de cel puțin **750 de milioane EUR**.

Raportul CbC (R404)

Raportul CbC va fi depus de către entitățile românești care fac parte din grupuri multinaționale cu **un venit consolidat total** mai mare de **750 de milioane de euro**, în anumite cazuri.

▪ Termene de raportare:

Notificarea CbC (R405)

Notificarea trebuie depusă în mod obligatoriu de către contribuabili până în **ultima zi** a anului fiscal de raportare al grupului din care fac parte, dar nu mai târziu de **termenul limită de depunere a declarației anuale privind impozitul pe profit (“D101”)** a contribuabilului respectiv pentru anul fiscal precedent.

Raportul CbC (R404)

Raportul trebuie depus, în cazul obligației depunerii în România, **în termen de 12 luni** din ultima zi a anului fiscal de raportare a grupului de întreprinderi multinațional.

- **Penalități:**

- **Notificarea CbC (R405)**

Pentru **nedeplinirea notificării (R405)** se pot aplica amenzi între **500 lei și 1.000 lei** pentru **contribuabilii mici** și respectiv între **1.000 lei și 5.000 lei** pentru **contribuabilii mijlocii și mari**.

- **Raportul CbC (R404)**

Pentru depunerea cu întârziere a raportării țară cu țară (R404) se sancționează cu amendă între 30.000 lei și 50.000 lei, iar nedeplinirea se sancționează cu amendă între 70.000 lei și 100.000 lei.

VIII. Raportarea privind informațiile referitoare la impozitul pe profit (EU Public CbC)

Conform legislației în vigoare, grupurile multinaționale, a căror cifră de afaceri netă consolidată a depășit la data bilanțurilor, pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive, cuantumul de 3.700.000.000 lei (echivalentul a 747.474.740 euro), astfel cum se reflectă în situațiile lor financiare anuale consolidate, au obligația să întocmească, să publice și să asigure accesul la un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit pentru cel mai recent dintre respectivele două exerciții financiare consecutive.

Având la bază directiva UE 2021/2101, România a fost printre primele țări care a transpus prin Ordinul ministrului finanțelor 2048/2022, modificat prin Ordinul 1730/2023, în legislația națională, directiva cu aplicabilitate din data de **1 ianuarie 2023**.

- **Termene de raportare:**

Primul an de raportare este cel care a început la 1 ianuarie 2023 sau după începutul anului 2023, în cazul grupurilor care au fiscal modificat.

Raportul se publică în termen de 12 luni de la data bilanțului exercițiului financiar pentru care este întocmit raportul.

- **Penalități:**

Până la momentul întocmirii acestui ghid, în legislația românească nu au fost introduse sancțiuni specifice pentru neconformarea cu privire la obligațiile de raportare **EU Public CbC**.

- **Clauza de “salvgardare”:**

România a apelat la transpunerea, în legislația națională, a clauzei de “salvgardare”, permițând grupurilor eligibile să amâne divulgarea informațiilor cu **până la cinci ani**, în anumite condiții.

IX. Procedură fiscală

Spațiu privat virtual

Contribuabilii/plătitorii persoane juridice, asociații și alte entități fără personalitate juridică, precum și persoanele fizice care desfășoară o profesie liberală sau exercită o activitate economică în mod independent, comunică cu autoritățile fiscale, începând cu data de 3 septembrie 2022, doar prin mijloace electronice de transmitere la distanță, respectiv prin înscrierea în sistemul de comunicații electronice dezvoltat de Ministerul Finanțelor/Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Soluționarea cererilor

Termenul legal pentru soluționarea de către autoritățile fiscale a cererilor depuse de către contribuabili este de 45 de zile de la înregistrare, cu posibilitatea prelungirii până la 6 luni – dacă sunt solicitate probleme suplimentare de la autorități sau instituții publice ori de la terțe persoane din România.

Termenul de prescripție

Dreptul organului fiscal de a stabili creanțe fiscale se prescrie în termen de 5 ani. Termenul de prescripție începe să curgă de la data de 1 iulie a anului următor celui pentru care se datorează obligația fiscală.

Totuși, dreptul de a stabili creanțe fiscale se prescrie în termen de 10 ani în cazul în care acestea rezultă din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală.

Dobânzi și penalități de întârziere

Dobânda de întârziere - 0,02% pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate, inclusiv;

Penalități de întârziere - 0,01% pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate, inclusiv.

Penalitatea de întârziere nu se aplică pentru obligațiile fiscale principale pentru care se datorează penalitate de nedeclarare.

Penalitate de nedeclarare

Penalitate de nedeclarare - 0,08% pe fiecare zi, începând cu ziua imediat următoare scadenței și până la data stingerii sumei datorate, inclusiv, din obligațiile fiscale principale nedeclarate sau declarate incorect de contribuabil/plătitor și stabilite de organul fiscal prin decizii de impunere.

Certificarea declarațiilor fiscale

Contribuabili pot opta pentru certificarea declarațiilor fiscale de către un consultant fiscal autorizat, membru al Camerei Consultanților Fiscali din România.

Certificarea declarației fiscale reprezintă un criteriu de evaluare în analiza de risc efectuată de autoritățile fiscale în scopul selectării contribuabililor/plătitorilor pentru inspecția fiscală.

Încadrarea contribuabililor pe clase de risc

Contribuabilii se încadrează în 3 clase principale de risc, după cum urmează:

- contribuabili cu risc fiscal mic;
- contribuabili cu risc fiscal mediu;
- contribuabili cu risc fiscal ridicat.

Criteriile generale în funcție de care se stabilește clasa/subclasa de risc fiscal sunt următoarele:

- criterii cu privire la înregistrarea fiscală;
- criterii cu privire la depunerea declarațiilor fiscale;
- criterii cu privire la nivelul de declarare;
- criterii cu privire la realizarea obligațiilor de plată către bugetul general consolidat și către alți creditori.

Control fiscal

Controlul fiscal poate fi de 5 forme:

- Inspecție fiscală
- Control inopinat
- Control antifraudă
- Verificarea situației fiscale personale
- Verificare documentară

Inspecție fiscală

Poate fi inspecție generală (toate obligațiile fiscale) sau inspecție parțială (anumite obligații fiscale) – pe o perioadă determinată de timp.

Durata efectivă este stabilită de organul fiscal și nu poate fi mai mare de:

- 180 de zile marii contribuabili,
- 90 de zile contribuabili mijlocii,
- 45 de zile pentru ceilalți contribuabili, dar nu includ perioadele de suspendare.

Pe toată durata exercitării inspecției fiscale contribuabilul/ plătitorul are dreptul de a beneficia de asistență de specialitate sau juridică.

Indiferent de locul unde se desfășoară inspecția fiscală, organul de inspecție fiscală are dreptul să inspecteze locurile în care se desfășoară activitatea.

Notificarea de conformare

Autoritățile fiscale pot transmite notificări de conformare contribuabililor care sunt susceptibili să fie selectați pentru inspecția fiscală sau verificarea situație fiscale personale. Notificarea conține informații cu privire la riscurile fiscale identificate, iar contribuabilul are termen 30 de zile de la primirea notificării, pentru a reevalua situația fiscală și depune sau corecteze declarațiile fiscale.

X. LEGEA ROMÂNĂ PRIVIND SOCIETĂȚILE

Legislația fundamentală de referință privind societățile comerciale este Legea nr. 31 din 1990. În vederea aderării României la Uniunea Europeană, legea a fost modificată la 1 decembrie 2006 (Legea nr. 441/2006). Alte modificări importante au fost aduse ulterior prin Legea nr. 515/2006 și nr. 76/2012, prin Ordonanțele de Urgență nr. 52/2007, nr. 82/2008, nr. 54/2010, nr. 2/2012, cu normele de aplicare a Noului Cod Penal și a Noului Cod de Procedură Penală, respectiv Legea nr. 187/2012 și nr. 255/2013, Legile 102 și 223 din 2020, Legea nr. 265/2022, precum și Legea 222 și 296 din 2023.

Conform legislației, pentru desfășurarea de activități în scop lucrativ, persoanele fizice și juridice se pot asocia și pot constitui societăți comerciale cu personalitate juridică, cu respectarea prevederilor legii.

Societățile care au sediul social în România sunt considerate de lege ca fiind persoane juridice române.

Societățile **se pot constitui** în una dintre următoarele forme:

- societate în nume colectiv (S.N.C.)
- societate în comandită simplă (S.C.S.)
- societăți pe acțiuni (S.A.)
- societate în comandită pe acțiuni (S.C.A.)
- societate cu răspundere limitată (S.R.L.)

În ceea ce privește **răspunderea pentru obligațiile sociale** se aplică următoarele reguli:

- S.N.C. : este acea societate ale cărei obligații sociale sunt garantate cu patrimoniul social și cu răspunderea nelimitată și solidară a tuturor asociaților;
- S.C.S.: este societatea ale cărei obligații sociale sunt garantate cu patrimoniul social; asociații comanditați au aceeași răspundere ca și în cazul S.N.C., iar cei comanditari vor răspunde în limita aportului lor.
- S.C.A.: obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social și cu răspunderea nelimitată și solidară a asociaților comanditați; asociații comanditari răspund numai până la concurența aportului lor;
- S.A. și S.R.L.: obligațiile sociale sunt garantate cu patrimoniul social; asociații/actionarii răspund numai în limita aportului lor.

În cele ce urmează, doar S.R.L. și S.A. vor fi analizate în detaliu, deoarece acestea reprezintă formele corporative cele mai utilizate de investitorii străini în realizarea unei tranzacții de investiții în România.

A. Societatea pe acțiuni

A.1. Înființarea S.A.

Înființarea unei S.A. trebuie să aibă loc prin semnarea unui act constitutiv de către toți acționarii, cu excepția cazului în care este vorba de o subscripție publică, caz în care este necesară semnătura fondatorilor.

Prin semnarea actului constitutiv, fondatorii își asumă responsabilitatea de a îndeplini condițiile prevăzute de Legea 31/1990 printr-o clauză specifică în statut și prevăzute de Legea 265/2022.

Capitalul social minim necesar pentru aceste societăți nu poate fi mai mic de 90.000 RON.

Numărul de asociați ai unei societăți pe acțiuni nu poate fi mai mic de doi. În cazul în care societatea are mai puțin de doi asociați, pentru o perioadă mai mare de 9 luni, orice persoană interesată poate solicita dizolvarea societății. Cu toate acestea, aceasta nu va fi dizolvată dacă, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de dizolvare, numărul minim de acționari prevăzut de prezenta lege este reconstituit.

Actul constitutiv este **încheiat în formă scrisă și trebuie să conțină o serie de elemente** (pentru o listă completă, a se vedea articolul 8 din Legea nr. 31/1990), printre care:

- valoarea capitalului social, care trebuie vărsat în orice bancă autorizată de Banca Națională a României;
- valoarea bunurilor transferate și modul în care acestea au fost evaluate;
- valoarea unitară a acțiunilor;
- datele de identificare ale beneficiarilor efectivi și modalitățile de exercitare a controlului asupra societății.

De asemenea, este necesară o evaluare a contribuțiilor în natură de către un expert autorizat.

Societatea este supusă aprobării de către Registrul Comerțului. Pentru a obține o astfel de aprobare, următoarele documente trebuie să fie depuse la registratură în termen de 15 zile de la semnarea actului constitutiv:

- actul constitutiv;
- documente care dovedesc proprietatea contribuțiilor în natură;
- contractul de închiriere a spațiului utilizat cu destinația de sediu social;
- declarație pe propria răspundere pentru administratorul societății nou-înființate cu acceptarea expresă a mandatului conferit;
- declarație de autorizare a codurilor CAEN aferente activității desfășurate.

În plus, în cazul în care asociații/administratorii sunt persoane fizice:

- o copie a unui document de identitate (pașaport sau carte de identitate);
- autocertificarea persoanei fizice cetățean străin dacă nu este înregistrată fiscal în România;

În cazul în care, pe de altă parte, membrii sunt persoane juridice:

- extras autentic din procesul-verbal al adunării acționarilor sau al consiliului de administrație al societății care autorizează administratorul sau o altă persoană să înființeze o societate în România;
- certificatul Camerei de Comerț al societății cu apostilă conform Convenție de la HAGA (în cazul țărilor semnatare ale acestei convenții) sau cu supralegalizare (după caz);
- autocertificare din partea reprezentantului că persoana juridică nu este înregistrată fiscal în România.

Decizia registraturii care dispune înregistrarea societății este imediat executorie și poate fi atacată în termen de 15 zile.

În cazul în care nu se depune nicio contestație sau altă cerere de modificare sau de opoziție la constituirea societății în această perioadă, aprobarea devine definitivă și este înregistrată la Registrul Comerțului și la Administrația Fiscală. Aprobarea va fi, de asemenea, publicată în Monitorul Oficial.

A.2. Acțiuni

Acțiunile pot fi doar **nominative** și nu la **purtător**, conform noii Legi nr. 129/2019. Este interzisă emiterea de acțiuni și unități cu valoare sub valoarea nominală. Capitalul nu poate fi majorat decât după ce acțiunile emise anterior au fost plătite integral. Valoarea nominală a acțiunilor nu poate fi mai mică de 0,1 lei și toate acțiunile trebuie să aibă aceeași valoare.

Dreptul de proprietate asupra acțiunilor emise în formă materială se transmite prin declarație făcută în registrul acționarilor și prin mențiunea făcută pe titlu, semnată de cedent și de cesionar sau de mandatarii lor. Prin actul constitutiv se pot prevedea și alte forme de transmitere a dreptului de proprietate asupra acțiunilor.

Fiecare acțiune conferă **dreptul de vot** în adunările generale ale acționarilor, dar o limitare a numărului de voturi pentru acționarul care deține mai multe acțiuni poate fi prevăzută prin actul constitutiv; exercitarea dreptului este în orice caz suspendată de către acționarii care nu sunt la zi cu varsamentele datorate.

Acțiunile sunt indivizibile, dar, în cazul în care o acțiune aparține mai multor persoane, acestea sunt responsabile în mod solidar pentru executarea plăților datorate. Este posibil să se emită acțiuni preferențiale cu dividend prioritar fara drept de vot în cadrul adunării generale a acționarilor.

A.3. Adunările generale

Adunarea generală este convocată de consiliul de administrație, respectiv de directorat, ori de câte ori este necesar, iar termenul de întrunire nu poate fi mai mic de 30 de zile de la publicarea convocării în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.

Convocarea se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a și în unul dintre ziarele de largă răspândire din localitatea în care se află sediul societății sau din cea mai apropiată localitate, iar aceasta poate fi făcută și numai prin scrisoare recomandată sau, dacă actul constitutiv permite, prin scrisoare transmisă pe cale electronică.

Adunările generale sunt ordinare și extraordinare.

Adunarea generala ordinara se intruneste cel puțin o dată pe an, în maximum 5 luni de la încheierea exercitiului financiar. În cadrul adunării generale ordinare se abordează teme precum: situația financiară anuală; alegerea membrilor consiliului de administrație, ai consiliului de supraveghere și a cenzorilor; stabilirea bugetului de venituri și cheltuieli; pronunțarea asupra gestiunii consiliului de administrație, respectiv a directoratului; fixarea remunerației membrilor consiliului de administrație; numirea sau demiterea auditorului financiar, în eventualitatea în care societatea va fi supusă unui audit, gajarea, închirierea sau desființarea uneia sau a mai multor unități ale societății.

Pentru adunările **ordinare** ale acționarilor, cu excepția cazului în care statutul prevede altfel, cvorumul de validitate a fost redus la un număr de acționari reprezentând cel puțin 1/4 din **numărul total de voturi**, în timp ce hotărârile sunt valabile cu votul majorității voturilor exprimate. Actul constitutiv poate prevedea cerințe mai ridicate de cvorum și majoritate.

Cu toate acestea, la a doua convocare, adunarea generală a acționarilor deliberează în mod valabil cu majoritate, indiferent de cvorumul prezent. Prin actul constitutiv al societății nu se poate prevedea un cvorum minim sau o majoritate mai ridicată decât cele legale pentru a doua convocare.

Adunarea generala extraordinara se intruneste ori de cate ori este necesara luarea unei hotarari precum: mutarea sediului societatii; schimbarea formei juridice a societatii; schimbarea obiectivului de activitate a societatii; infiintarea sau desfiintarea unor sedii secundare: reprezentante, sucursale, agentii; conversia actiunilor nominative in actiuni la purtator sau a actiunilor la purtator in actiuni nominative; conversia actiunilor dintr-o categorie in cealalta; conversia unei categorii de obligatiuni in alta categorie sau in actiuni; emisiunea de obligatiuni; reducerea sau reintregirea capitalului social; fuziunea cu alte societati sau dizolvarea acesteia; oricare alta hotarare care are nevoie de aprobarea adunarii generale extraordinare.

Pentru a putea fi validate, deliberarile adunarii generale extraordinare necesita, la prima convocare, prezenta actionarilor ce detin cel putin un sfert din numarul total de drepturi de vot, iar la convocarile urmatoare, prezenta actionarilor care reprezinta minim o cincime din numarul total de drepturi de vot. Hotărârile sunt luate cu majoritatea voturilor deținute de acționarii prezenți sau reprezentați. Decizia de modificare a obiectului principal de activitate al societății, de reducere sau majorare a capitalului social, de schimbare a formei juridice, de fuziune, divizare sau de dizolvare a societății se ia cu o majoritate de cel puțin două treimi din drepturile de vot deținute de acționarii prezenți sau reprezentați.

Statutul poate prevedea cerinte de cvorum și de majoritate mai mari.

A.4. Administrarea S.A.

Partea referitoare la administrarea S.A. a fost, fără îndoială, subiectul celei mai radicale reforme din 2006. Au fost introduse două „sisteme de administrare” care vor permite mai multe opțiuni în ceea ce privește alegerea guvernantei S.A.:

(i) Sistemul „unitar”

În acest sistem este obligatoriu să existe un număr impar de administratori care, în cazul societăților supuse auditului obligatoriu, acesta trebuie să fie cel puțin egal cu 3.

În plus, în cazul în care administratorul este revocat fără un motiv întemeiat, acesta are dreptul la despăgubiri pentru daune (anterior nu exista nicio referire la un motiv întemeiat în caz de revocare).

Administratorii sunt desemnați de către adunarea generală ordinară a acționarilor, cu excepția primilor administratori, care sunt numiți prin actul constitutiv, iar pe durata îndeplinirii mandatului, administratorii nu pot încheia cu societatea un contract de muncă.

De asemenea, Administratorii pot fi revocați oricând de către adunarea generală ordinară a acționarilor, iar în cazul în care revocarea survine fără justă cauză, administratorul este îndreptățit la plata unor daune-interese.

Consiliul de administrație poate delega conducerea societății unuia sau mai multor directori (numind pe unul dintre ei director general), iar aceștia pot fi numiți dintre administratori sau din afara consiliului de administrație. În această situație puterea de a reprezenta societatea aparține directorului general, iar consiliul de administrație păstrează atribuția de reprezentare a societății în raporturile cu directorii.

În cazul societăților auditate prin lege, această delegare este obligatorie (!). În acest caz, Consiliul de administrație trebuie să fie alcătuit în majoritate din administratori neexecutivi.

Directorii pot fi revocați oricând de către consiliul de administrație. În cazul în care revocarea survine fără justă cauză, directorul în cauză este îndreptățit la plata unor daune-interese.

Actul constitutiv sau adunarea generală a acționarilor poate prevedea ca unul sau mai mulți administratori independenți să fie aleși în consiliul de administrație, adică administratori care nu sunt sau nu au fost legați de societate prin relații profesionale și/sau similare.

(ii) Sistemul „dualist”

Prin actul constitutiv se poate prevedea ca o S.A. poate prevedea o administrare de către un **directorat** și un **consiliu de supraveghere**.

▪ **Directoratul**

În cadrul acestui sistem, administrația este gestionată exclusiv de către **Directorat**, sub controlul Consiliului de supraveghere.

Directoratul este format din unul sau mai mulți membri, numărul acestora fiind întotdeauna impar, iar desemnarea acestora îi revine Consiliului de supraveghere, care atribuie totodată unuia dintre ei funcția de președinte al directoratului. În cazul societăților pe acțiuni ale căror situații financiare anuale fac obiectul unei obligații legale de auditare, directoratul este format din cel puțin 3 membri.

Consiliul de supraveghere poate revoca în orice moment unul sau mai mulți membri ai directoratului, dar, în absența unui motiv întemeiat, persoana revocată poate solicita plata unor daune-interese.

▪ **Consiliul de supraveghere**

Membrii Consiliului de Supraveghere sunt aleși de către adunarea generală, iar numărul membrilor trebuie să fie cuprins între 3 și 11. Pentru revocarea acestora, sunt necesare voturile a cel puțin 2/3 din acționarii prezenți.

Funcția de membru al Consiliului de supraveghere este incompatibilă cu cea de membru al directoratului, precum și cu cea de angajat al societății.

Consiliului de supraveghere nu îi pot fi transferate atribuții de conducere a societății, însă, în actul constitutiv se poate prevedea că anumite tipuri de operațiuni nu pot fi efectuate decât cu acordul consiliului. În cazul în care consiliul nu își dă acordul pentru o astfel de operațiune, directoratul poate cere acordul adunării generale ordinare.

Durata mandatului administratorilor, respectiv al membrilor directoratului și al consiliului de supraveghere, este stabilită prin actul constitutiv, ea neputând depăși 4 ani, iar, durata mandatului primilor membri ai consiliului de administrație, respectiv ai primilor membri ai consiliului de supraveghere, nu poate depăși 2 ani.

De asemenea, dacă ocupați unul dintre posturile enumerate mai sus, trebuie să aveți o **asigurare de răspundere civilă profesională**.

Membrii Consiliului de Administrație sau ai Consiliului de Supraveghere nu pot exercita această funcție în mai mult de 5 societăți de drept românesc (cu excepția cazurilor prevăzute la art. 15316 din legea 31/1990).

Numai membrii Consiliului de administrație sau ai Consiliului de supraveghere pot fi, de asemenea, persoane juridice.

Se stabilește, de asemenea, **incompatibilitatea** dintre funcția de administrator și statutul de angajat al societății (pentru societățile pe acțiuni): în caz contrar, contractul de muncă este suspendat pe întreaga durată a mandatului.

A.5. Audit și auditori

Societatea pe acțiuni va avea 3 cenzori și un supleant, dacă prin actul constitutiv nu se prevede un număr mai mare. În toate cazurile, numărul cenzorilor trebuie să fie impar.

Situațiile financiare ale societăților supuse obligației legale de auditare vor fi auditate de către auditori financiari - persoane fizice sau persoane juridice - în condițiile prevăzute de lege.

Societățile ale căror situații financiare anuale sunt supuse auditului financiar, potrivit legii sau hotărârii acționarilor, vor organiza auditul intern potrivit normelor elaborate de Camera Auditorilor Financiari din România.

La societățile ale căror situații financiare anuale nu sunt supuse, potrivit legii, auditului financiar, adunarea generală ordinară a acționarilor va hotărî contractarea auditului financiar sau numirea cenzorilor, după caz.

A.6. Registrele sociale și situațiile financiare

Societățile pe acțiuni trebuie să țină un registru al acționarilor, un registru pentru hotărârile adunărilor generale, un registru pentru hotărârile consiliului de administrație, un registru al deliberărilor făcute de cenzori și auditori interni și, dacă este cazul, un registru al obligațiilor.

Consiliul de administrație, respectiv directoratul, trebuie să prezinte cenzorilor, respectiv auditorilor interni și auditorilor financiari, cu cel puțin 30 de zile înainte de ziua stabilită pentru ședința adunării generale situația financiară anuală pentru exercițiul financiar precedent, însoțită de raportul lor și de documentele justificative.

Din profitul societății se va prelua, în fiecare an, cel puțin 5% pentru formarea fondului de rezervă, până ce acesta va atinge minimum a cincea parte din capitalul social.

Depunerea situațiilor financiare anuale trebuie să aibă loc în conformitate cu următoarele termene:

- a. pentru persoanele juridice care aplică standarde de contabilitate armonizate cu directivele europene, și cu Standardele Internaționale de Contabilitate sau care aplică standarde de contabilitate simplificate: în termen de 150 de zile de la încheierea exercițiului financiar;
- b. pentru persoanele juridice care, de la înființare, nu au desfășurat activități: depunerea unei declarații în termen de 60 de zile de la încheierea exercițiului financiar.

Dividendele sunt distribuite acționarilor proporțional cu participarea la beneficii, trimestrial, opțional și pe baza unor situații financiare interimare, sau anual, după aprobarea situațiilor financiare anuale.

B. Societatea cu răspundere limitată

Disciplina S.R.L. are câteva referințe explicite la cea a S.A. În realitate, s-a stabilit practica (acceptată de jurisprudență) de a aplica la S.R.L. unele norme prevăzute de Legea nr. 31/1990 doar pentru S.A.. În prezentarea următoare, se va renunța la repetarea normelor comune, făcându-se trimitere explicită, din când în când, la reglementările în vigoare pentru S.A.

B.1. Înființarea S.R.L.

Societatea cu răspundere limitată este constituită prin intermediul unui act constitutiv semnat de asociați, iar actul constitutiv are același conținut ca și în cazul S.A.. De asemenea, trebuie indicată repartizarea capitalului în parti sociale care nu pot fi reprezentate prin titluri negociabile.

Numărul maxim de asociați este de 50, fiind prevăzută posibilitatea de a înființa mai multe SRL-uri cu asociat unic (inclusiv străin), prin Legea nr. 102/2020 fiind anulată constrângerea ca o persoană fizică sau juridică să fie asociat unic doar într-o S.R.L. de drept roman.

B.2. Adunarea generală a S.R.L.

Pentru S.R.L. există un singur tip de adunare generală, responsabilă pentru examinarea și deliberarea pe fiecare subiect, iar fiecare parte socială dă dreptul la un vot.

Adunarea generală decide prin votul reprezentând majoritatea absolută a asociaților și a părților sociale, în afară de cazul când în actul constitutiv se prevede altfel.

Dacă adunarea legal constituită nu poate lua o hotărâre valabilă din cauza neîntrunirii majorității cerute, adunarea convocată din nou poate decide asupra ordinii de zi, oricare ar fi numărul de asociați și partea din capitalul social reprezentată de asociații prezenți.

Părțile sociale pot fi transmise între asociați. Transferul între persoane din afara societății este posibil numai dacă este aprobat de asociații care reprezintă cel puțin trei sferturi din capitalul social dacă actul constitutiv nu prevede altfel.

B.3. Administrarea S.R.L.

Societatea este condusă de unul sau mai mulți administratori, care pot fi sau nu asociați, numiți prin actul constitutiv sau de adunarea generală.

Administratorii nu pot primi, fără autorizarea adunării asociaților, mandatul de administrator în alte societăți concurente sau având același obiect de activitate, nici să facă același fel de comerț ori altul concurent pe cont propriu sau pe contul altei persoane fizice sau juridice, sub sancțiunea revocării și răspunderii pentru daune.

Actul constitutiv poate prevedea, de asemenea, alegerea unuia sau mai multor cenzori sau auditori financiari. În orice caz, în cazul în care există mai mult de cincisprezece asociați, numirea cenzorilor devine obligatorie în conformitate cu normele stabilite pentru S.A.. Situațiile financiare ale societății sunt întocmite în conformitate cu reglementările prevăzute pentru S.A.. În lipsă de cenzori sau, după caz, de auditor financiar, fiecare dintre asociați, care nu este administrator al societății, va exercita dreptul de control pe care asociații îl au în societățile în nume colectiv. Dispozițiile prevăzute pentru fondurile de rezervă la societatea pe acțiuni, ca și acelea privitoare la reducerea capitalului social, se aplică și societăților cu răspundere limitată.

B.4. Registre sociale

Societatea cu răspundere limitată trebuie să țină, prin grija administratorilor, un registru al asociaților, în care se vor înscrie, după caz, numele și prenumele, denumirea, domiciliul sau sediul fiecărui asociat, partea acestuia din capitalul social, transferul părților sociale sau orice altă modificare privitoare la acestea.

C. Alte reglementări pentru societățile de drept român

C.1. Modificări ale capitalului social.

Reducerea capitalului social nu poate fi realizată înainte de expirarea a două luni de la publicarea deciziei relevante în Monitorul Oficial. Creditorii societății, ale căror creanțe sunt anterioare publicării hotărârii, vor fi îndreptățiți să obțină garanții pentru creanțele care nu au devenit scadente până la data respectivei publicări, aceștia având dreptul de a face opoziție împotriva acestei hotărâri în termen de 30 de zile de la data publicării hotărârii asociaților sau a actului adițional modificator în Monitorul Oficial al României.

Capitalul social se poate mări prin emisiunea de acțiuni noi sau prin majorarea valorii nominale a acțiunilor existente în schimbul unor noi aporturi în numerar și/ sau în natură. Acțiunile noi sunt liberate prin încorporarea rezervelor, cu excepția rezervelor legale, precum și a beneficiilor sau a primelor de emisiune, ori prin compensarea unor creanțe lichide și exigibile asupra societății cu acțiuni ale acesteia.

Acțiunile emise pentru majorarea capitalului social vor fi oferite spre subscriere, în primul rând acționarilor existenți, proporțional cu numărul acțiunilor pe care le posedă. Exercitarea dreptului de preferință se va putea realiza numai în interiorul termenului hotărât de adunarea generală sau de consiliul de administrație, respectiv directorat, dacă actul constitutiv nu prevede alt termen. În toate situațiile, termenul acordat pentru exercitarea drepturilor de preferință nu poate fi mai mic de o lună de la data publicării hotărârii adunării generale, respectiv a deciziei consiliului de administrație/directoratului, în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a. După expirarea acestui termen, acțiunile vor putea fi oferite spre subscriere publicului.

Majorarea de capital are loc în conformitate cu dispozițiile stabilite pentru constituirea societății; numerarul plătit pentru majorarea de capital nu poate fi utilizat până la finalizarea tranzacției.

C.2. Pierderea de capitaluri proprii

Articolul 69 din Legea 31/1990 prevede că "Dacă se constată o pierdere a activului net, capitalul social subscris va trebui reîntregit sau redus înainte de a se putea face vreo repartizare sau distribuire de profit."

În conformitate cu art. 153 24, alin. 1 din același act normativ „Dacă consiliul de administrație, respectiv directoratul, constată că, în urma unor pierderi, stabilite prin situațiile financiare anuale aprobate conform legii, activul net al societății, determinat ca diferență între totalul activelor și totalul datoriilor acesteia, s-a diminuat la mai puțin de jumătate din valoarea capitalului social subscris, va convoca de îndată adunarea generală extraordinară pentru a decide dacă societatea trebuie să fie dizolvată.”

Dacă adunarea generală extraordinară nu hotărăște dizolvarea societății, atunci societatea este obligată ca, cel târziu până la încheierea exercițiului financiar ulterior celui în care au fost constatate pierderile, cu respectarea capitalului minim prevăzut de lege, să procedeze la reducerea capitalului social cu un quantum cel puțin egal cu cel al pierderilor care nu au putut fi acoperite din rezerve, dacă în acest interval activul net al societății nu a fost reconstituit până la nivelul unei valori cel puțin egale cu jumătate din capitalul social.

C.3. Acte de înstrăinare a activelor deținute de societate

Prin Ordonanța de urgență nr. 52/2008, a fost clarificat un aspect decisiv în ceea ce privește procurile, cu implicații importante la nivel practic: Actele de dispoziție asupra bunurilor unei societăți pot fi încheiate în temeiul puterilor conferite reprezentanților legali ai societății prin lege, actul constitutiv sau prin hotărârile organelor statutare ale societății, nefiind necesară o procură specială și în formă autentică în acest scop, chiar dacă actele de dispoziție trebuie încheiate în formă autentică (art. 701 L.31/1990).

C.4. Distribuirea de dividende

Dividendele se distribuie asociaților proporțional cu cota de participare la capitalul social vărsat, opțional trimestrial pe baza situațiilor financiare interimare și anual, după regularizarea efectuată prin situațiile financiare anuale, dacă prin actul constitutiv nu se prevede altfel. Acestea se pot plăti în mod opțional trimestrial în termenul stabilit de adunarea generală a asociaților, regularizarea diferențelor rezultate din distribuirea dividendelor în timpul anului urmând să se facă prin situațiile financiare anuale. Plata diferențelor rezultate din regularizare se face în termen de 60 de zile de la data aprobării situațiilor financiare anuale aferente exercițiului financiar încheiat.

C.5. Registrul beneficiarilor reali

Toate societățile sunt obligate să declare și să înregistreze în registrul specific ținut de Oficiul Registrului Comerțului din România „beneficiarul real”, adică persoana fizică care deține cel puțin 25% +1 din capitalul social al societății, inclusiv prin intermediul altor societăți. Această nouă obligație a fost introdusă prin Legea nr. 129/2019.

ALTE FORME POSIBILE PENTRU PREZENȚA UNEI SOCIETĂȚI NEREZIDENTE

Conform art. 44 din Legea nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, societățile străine pot înființa în România filiale, sucursale, agenții, reprezentanțe sau orice alt sediu secundar, dacă acest drept le este recunoscut prin statutele societăților comerciale.

SUCURSALE

Conform art. 44 din Legea nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, societățile străine pot înființa în România filiale, sucursale, agenții, reprezentanțe sau orice alt sediu secundar, dacă acest drept le este recunoscut prin statutele societăților comerciale.

REPREZENTANȚE

Reprezentanța nu are personalitate juridică, nu poate desfășura activități comerciale în mod direct, nu poate semna contracte de vânzare, nu poate primi plăți, nu poate emite facturi și nu poate repatria profiturile.

Reprezentanța este, prin urmare, un simplu centru de cost (în mod normal deductibil pentru societatea-mamă) care nu produce niciun venit și care, nefiind calificat drept sediu permanent, nu este supus obligațiilor prevăzute pentru birourile secundare.

Prin urmare, reprezentanța nu este o persoană impozabilă în scopuri de impozitare directă, dar trebuie să plătească o taxă anuală fixă de 4,000 EUR în lei, în urma unei autorizații emise de ministerul competent.

XI. CONTACT

Manuela Furdui
Managing Partner

Mitel Spătaru
Tax Partner

Roberto Falato
Tax Partner

Carlos Sanz-Mulas
Tax Partner

Roberto Turchetto
Tax Partner

Informații de contact

office@crowe.ro

Strada Popa Petre nr. 5, Sector 2
București, România
+40 (0) 31 228 51 15
+40 (0) 21 529 95 00

Strada Coriolan Brediceanu, nr.
10A, Clădirea A, etaj 2, birou 4G
Timișoara, România
+40 (0) 25 630 60 56

Strada Constantin Brâncuși, nr. 147
Cluj-Napoca, România
+40 (0) 26 459 00 67

Despre noi

Crowe România este unul dintre membrii Crowe Global, o rețea internațională de consultanță, audit și contabilitate care funcționează ca suport pentru toate companiile ce-și asumă responsabilitatea unor angajamente externe. Situată în top 10 rețele internaționale, cu peste 42.000 de profesioniști în 750 de birouri, Crowe Global oferă un know-how cuprinzător în mai mult de 130 de țări pe tot globul.

FINEXPERT - una dintre cele mai mari companii de servicii profesionale din România, oferind servicii integrate de contabilitate, salarizare, audit și consultanță, precum și servicii fiscale și corporative - și **BOSCOLO** - o companie internațională de consultanță, contabilitate, salarizare și audit, înființată în România în 1994, cu birouri în București, Timișoara și Cluj, membră a rețelei Crowe Global din 2016 - se unesc sub un singur nume: Crowe România. Fuziunea plasează Crowe România pe locul 6 la nivel național în topul companiilor de consultanță, contabilitate și audit, conform cifrei de afaceri (aproximativ 9 milioane de euro).

FINEXPERT-BOSCOLO oferă în prezent o gamă completă de servicii pentru mai mult de 1000 de clienți, care beneficiază de o gestionare financiară eficientă, cu o combinație de know-how internațional și flexibilitate și savoir-faire local. Echipa noastră, formată din peste 230 de consultanți, este în centrul creșterii constante și semnificative a cifrei noastre de afaceri anuale și a poziției noastre de top în industrie. Acești consultanți, care sunt fluente în RAS, IFRS, IAS și U.S. GAAP, dezvoltă relații de afaceri durabile și stabile cu clienții și partenerii noștri, dobândind o cunoaștere aprofundată a nevoilor și specificităților afacerii lor, precum și a industriei, mediului de afaceri și fiscal în care operează companiile clienților noștri. Pe scurt, **FINEXPERT-BOSCOLO** vorbește limba clientului!

Această înțelegere, împreună cu dezvoltarea noastră profesională continuă și atitudinea proactivă, concentrată pe soluții concrete, sunt fundamentul **FINEXPERT-BOSCOLO**.

www.crowe.ro

Finexpert – Boscolo is a member of Crowe Global, a Swiss Verein. Each member firm of Crowe Global is a separate and independent legal entity. Finexpert – Boscolo, its subsidiaries and its affiliates are not responsible or liable for any acts or omissions of Crowe Global or any other member of Crowe Global.

© 2024 Finexpert – Boscolo